



SZÉLRÓZSA

6. ORSZÁGOS EVANGÉLIKUS IFJÚSÁGI TALÁLKOZÓ
2006. JÚLIUS 19-23. • SZOLNOK, TISZALIGET

► Összeállításunk a 3-9. oldalon

„A művészet – csakúgy, mint a vallás – nem tárgyi érték, hanem lelki, spirituális élmény. A lélek titkait csak a vallás és a művészet képes a maga szigorúan szubjektív eszközeivel megtapasztalni és ábrázolni.”

► Párbeszédben a hit és a művészet – 10. oldal

„A méltányos kereskedelem kezdetei az 1950-es évek végére tehető, amikor a brit Oxfam cég kínai menekültek kézimunkáit vásárolta meg – becsületes áron. Ugyanez a társaság 1964-ben megalapította az első fair trade szervezetet.”

► Innál velünk egy jó feketét? – 11. oldal



FOTO: BOTTÁ DÉNÉS

Mindennapi tenyerünk

Szerda estétől vasárnap délig csaknem kétezren Isten áldást osztó tenyerének közelségét érezhettük át a szolnoki Tiszaligetben. S mivel a Szélrózsza nem az alvásról szól, itt nincsenek éjszakák és nappalok, joggal tekinthetjük az egészet egyetlen százórás vasárnapnak, az Úr napjának, ünnepnek, az élet ünnepének, amint ez a záró istentisztelet végén meg is fogalmazódott.

Azon kiváltságosok közé tartozom, akik minden eddigi országos evangélikus ifjúsági találkozón részt vehettek, így megkockáztatom: a tízéves Szélrózsza immár szinte mozgalommá csaperedett. Napjainkra beszélhetünk már akár Szélrózsza-nemzedékről is, amelynek tagjai talán éppen egy korábbi találkozón fedték fel életük párját, és mára kisgyermekük népesítik be a Szélrózsza-óvodát...

Mi a titka a Szélrózsza vonzásának? A válasz egyszerűnek tűnik: éppen azt kínálja, ami olyan gyakran kínzó hiány egyházunk, gyülekezeteink mindennapi életében: sokszínűséget, vidámságot, szabadságot, közösséget. Ezért minden ellenkező híreszteléssel szemben jelenthetem: Isten Lelke itthoni körülmények között is, még egy evangélikus országos rendezvényen is működhet! Ő az igazi öröm és szabadság közösségteremtő Lelke, aki ma is vonz, összegyűjt, Krisztushoz vezet. Ahhoz az élő Jézushoz, aki a 21. század ifjúsága számára is ajtó, út, kenyér. Aki az én fogságából elvezet a te és a mi ajándékának felfedezéséhez, ahogyan erről a reggeli-esti áhítatokban is hallhattunk.

Figyelemre méltó trend a Szélrózsza fejlődésében, hogy a fiataloknál az idősebb nemzedék képviselői is megjelentek az aktív résztvevők sorában. Így tágul az ifjúsági találkozó nemzedékek találkozójává, s ezzel ugyancsak valós, égető hiányt tölt be, hiszen gyülekezeteink többségében alig-alig kommunikálnak egymással a különböző generációk. Így is valósul meg a Fabiny Tamás kollégám által megálmodott és meghirdetett „beszélgető egyház” víziója. A négy nap során öröm volt találkozni lelkési karunk, gyülekezeti vezetőink színe-javával, akik éppúgy felbukkantak a különböző programokon, mint a spontán egymásra találó beszélgető közösségekben.

De mielőtt az elfogult, egyoldalú, rajongó lelkesedés gyanújába kerülnek, jelzem: tudatában vagyok annak a ténynek, hogy – akárcsak a német egyházi napoknak vagy egyéb keresztény világtalálkozóknak – a Szélrózsának is megvan a maga kritikus, reménység szerint konstruktív ellenzéke egyházunkban. Ők úgy látják, illetve közvetlen személyes tapasztalatok híján úgy hallották, hogy a Szélrózsza csupán egy felszínes, szabados, világias, zajos „rockfesztivál”, amolyan hajógyári Sziget – némi keresztény körítéssel...

Nem kívánok a Szélrózsza fogadatlan prókátorává lenni, nem is szorul védelemre, hiszen a tények önmagukért beszélnek. Elég felidézni az eddigi hat találkozó bibliai mottóit, az idei programfüzet gazdag spirituális kínálatát: az áhítatokat követő bibliaköröktől a Csensátorban folyó lelkigondozásig, a „Teológia mindenkinek” fajsúlyos előadásaitól a „Nikodémusok órájáig”... S hogy az értékes komolyzenei programok mellett több volt a könnyűzene? Sőt, urambocsá, még táncház is volt? Hogy a trópusi hőségben az ásványvíz mellett jócskán fogyott a sör is? Mit szólna mindehhez a kánai menyegző názáreti vendége vagy a jó kedélyű és jó torkú wittenbergi reformátor?! A választ az Olvasó fantáziájára bízom... Mindenesetre érdemes elgondolkozni Jézus ironikus szavain, melyekkel kora botránkozó fanyalgóit provokálja: „De kihez hasonlítsam ezt a nemzedéket? Hasonlók azokhoz a gyermekekhez, akik a piacon ülnek, és ezt kiáltják a többieknek: Furulyáztunk nektek, és nem táncoltatok; siratót énekeltek, és nem gyászoltatok. Mert eljött János, aki nem eszik, és nem is iszik, és ezt mondják: Öröög van benne! Eljött az Emberfia, eszik és iszik, és ezt mondják: Íme, falánk és részeges ember, vámszedők és bűnösök barátja! De cselekedetei által nyert igazolást a bölcsesség.” (Mt 11,16-19)

Természetesen nem arról van szó, hogy a Szélrózsza-találkozóknak ne lennének jócskán gyenge pontjaik, kísértéseik, buktatóik. A nyitottság, a szabadság mindig kockázattal jár. Ennél csak a szemellenzős beszűkülés, anakronisztikus öngottósítás a veszélyesebb kísértés az egyház missziói küldetésének korszerű – azaz Jézus-szerű – betöltésében.

Sok mindent lehetne és kellene még átgondoltabban, szervezettebben végezni. De ne feledjük, a Szélrózsza mögött nem áll egy olyan profi rendezvényszervező apparátus, mint például a német Kirchentag-gépezet. Ami a Szélrózsza gyenge pontja, az ugyanakkor erejének, vonzásának egyik titka: a munkát túlnyomó többségében önkéntes fiatalok szervezik és végzik. Lehet, hogy nem mindig professzionális szakértelemmel, de maximálisan odaszánt szívvel és lélekkel.

Hálás köszönetünk jeleként hadd soroljam fel az önkéntes munkatársak sokaságát (ez közel százötven fiatal jelent!) mozgósító és mozgásban tartó főszervező „Tizek+kettő” névsorát: ifj. Cserhádi Sándor – „Szélrózsza-anya”, Csorba Gábor, Dobos Réka, Gál Zsuzsanna, Huszák Zolt, Marton Tamás, Ments Orsi, Németh Zoltán, Némethné Tóth Szilvia, Ócsai Zoltán + Csoszánzky Márta és Győri Péter Benjámín.

Köszönjük az „aranycsapat” összejátékát! Szép volt, fiúk! Szép volt, lányok! Adja Isten, hogy a jövőben is tapasztaljuk meg a mindennapi tenyér vezetését, áldását, és a Szélrózsza után se legyen szélcsend egyházunkban.

■ GÁNC S PÉTER



FOTO: LUKÁCS GÁBI



FOTO: LUKÁCS GÁBI



FOTO: BOTTÁ DÉNÉS



FOTO: BOTTÁ DÉNÉS



FOTO: LUKÁCS GÁBI



FOTO: LUKÁCS GÁBI



FOTO: BOTTÁ DÉNÉS



FOTO: LUKÁCS GÁBI

ÉLŐ VÍZ

Élni

Reggel még nem gondoltam semmi rosszra. Korán ébredtem. Szép fényes vasárnap volt, fényes volt a kedvem is. Egészen addig, míg az istentiszteletre indulás előtt gyorsan le nem ültem a számítógép elé. És még ott is minden a legnagyobb rendben volt addig, amíg be nem kapcsoltam a komputert, és le nem töltöttem a leveleket. Ekkor olvastam az üzenetet: „Nem látom semmi értelmét az életnek. Nem akarok élni. Meg akarok halni. Csak gondoltam, előtte szólok Neked, hogy legalább tudj róla, kiszállok...”

Riadtan vettem kézbe a telefont, és hívtam a levél feladóját. „Halló...” – szólt a telefonba a barátom, hála Istennek sokkal inkább álmos, semmint kétségbeesett, amolyan „sírón túli” hangon. „Mi ez a levél, amit küldtél nekem?” – kérdeztem, alig bírván leplezni az aggodást és az izgalmat. „Ja, csak egy kicsit ki voltam akadva. De most már jobb. Legalábbis nem olyan rossz, mint amikor írtam. Majd elmondom. Találkozzunk délután négykor a szokott helyen, jó?” – és letette. „Jó...” – dadogtam, és én is le tettem a kagylót.

„Mit mondjak neki, mit mondjak?” – kezdett el járni az agyam. „Az élet szép, tenéked magyarázom?” – ugrott be az első gondolat. Nem, ez biztos nem lesz elég. Ő nem az a fajta, akit egy szállóigévé vált Heltai Jenő-idézet megnyugtatna. Főleg akkor nem, ha tényleg komolyan gondolta ezt az örültséget az öngyilkossággal.

Eddig jutottam elmélkedésemben, és közben már oda is értem a templomhoz. Mint mindig, sajnos most is kevesen voltak az istentiszteleten, de ez most a legkevésbé sem zavart. Ki voltam éhezve az ígére, és reméltem, hogy választ kapok a kínzó kérdésre: „Mit felelhetnék a barátomnak?”

A lelkes felment a szószékre, és felolvasta az igehirdetés alapigéjét: Péter apostol első levelének harmadik fejezetéből a nyolcadiktól a tizenötödik versig terjedő részt. Azután beszélni kezdett... Még az istentisztelest végén is visszhangoztak bennem a szavai: „Isten életöröme teremtett benneteket. Ezt a mindennapokban a békeség és a szentségre törekvés teremtheti meg. Békéjetekek meg önmagatokkal és a mindnyájatokkal szeretd Istenrel.”

Az istentisztelest végén felnéztem az égre, és köszönetet mondtam. Boldog voltam. És ha ez nem lett volna elég, ha nem értettem volna meg, mit is kell majd mondanom a barátomnak aznap, ebéd után „véletlenül” épp Thomas Merton néhai trappista szerzetes könyve, *A csend szava* akadt a kezembe. Fellapoztam, és ezt olvastam benne: „Akár önálló személynek tekintjük magunkat, akár egy zaklatott, küszködő faj tagjának, életünk azzal a kézenfekvő ténnyel szembesít bennünket, hogy feltétlenül van értelme. Sohasem tudjuk egészen feltárni, mégis az a célunk, hogy ezt az értelmet fölfedezzük, és szerinte éljünk. Van tehát valami, amiért élünk. Hogy mi ez a valami, arra fokozatosan ébredünk rá életünk folyamán, növekedésünk és személyiséggé válásunk során.”

Ha eddig nem is, most már egészen pontosan tudtam, mit fogok délután mondani. Hálás voltam, mert megértettem, mi az az üzenet, ami rám bízottat.

■ GAZDAG ZSUZSANNA

SEMPER REFORMANDA



„Ez a hit a legszükségesebb, mert az minden vigasz az alapja. Akinek ez nincs meg, annak kétségbe kell esnie bűneiben. Mert a keresztség után visszamaradt bűn azt eredményezi, hogy a jó cselekedetek Isten előtt mégsem tiszták. Ezért tartsa magát az ember merészen és szabadon a keresztséghez, állítsa azt szembe minden bűnnel és a lelkiismeret minden rettegésével...”

► Luther Márton:

A keresztség szentségéről
(Gáncs Aladár és Muntag Andor fordítása)

SZENTHÁROMSÁG ÜNNEPE UTÁN 7. VASÁRNAP – Róm 6,19–23

Zsold és ajándék

A VASÁRNAP IGÉJE



A római világban a katona olyan élő fegyver volt, aki az önmaga és élete fölötti rendelkezés jogát zsoldért eladta a császárnak, aki mint imperátor a birodalom összes légiójának a főparancsnoka volt. Hatalma ezen alapult. Hadsereg nélkül a császár tehetetlen. Ha a légiók elpártolnak tőle, akaratát se Rómában, se a meghódított tartományokban nem tudja érvényesíteni.

Pál apostol – érthető okból – nem mondja ki, de a kortárs olvasók enélkül is értik a párhuzamot: ahogy a hadsereg nélkül maradó császár hatalma semmivé válik, úgy lenne semmivé a földön a transzcendens gonosz hatalma is, ha nem lennének emberek, akik a zsoldjába szegődve vagy kényszerülve eladnak neki az önmaguk fölötti rendelkezés jogát, és élő fegyverként bocsátanak rendelkezésére testüket és minden tagjukat, önmagukat és egész életüket. A transzcendens gonosz zsoldjában állni pedig annyi, mint a testben lakó bűn parancsát követve tisztátalanságban és törvénytelenességben élni.

A Római levél egészéből kitűnik, hogy Pál a gonosz zsoldjába szegődést – Ádám bukása óta – minden ember veleszületett belső késztetésének tulajdonítja. Az ember – amíg csupán a maga erejére támaszkodik – nem tud nem engedni a tagjaiban tapasztalt kényszernek. Ezért nincs kivétel: mindannyian rászolgálunk a bűn zsoldjára, amely a halál. Ez mindannyiunk törvény által szavatolt fizetsége.

A császár hatalma a hadseregben testvért meg. Istennek nem kell hadsereget tartania ahhoz, hogy érvényesítse hatalmát a teremtett világban. A gonosz hatalma a földön a zsoldjába szegődő emberek nélkül csak fikció lenne. Isten hatalma emberi közreműködés nélkül is valóság. Isten hatalmának letéteményese nem zsoldoshadsereg, hanem a Lélek. A Lélek fegyvere pedig az igazság. Az igazság nem toboroz zsoldos légiókat. Nem várja, hogy bárki eladja magát neki, lemondva az önmaga és élete fölötti rendelkezés jogáról. Az igazság eszköze a tanítás. Krisztus evangéliumának tanítása. A tanítás módszere nem agy mosás, nem is az akarat megtörése, hanem a Lélek erejével történő meggyőzés. Az igazságnak ezért nem zsoldosai vannak, hanem követői. Szabad emberek, akik nem kényszernek engedve, hanem szabadon engedelmeskednek az igazságnak. Ez Isten gyermekeinek dicsőséges szabadsága – ahogyan Pál mondja (lásd Róm 8,21). Mert „*ahol az Úr Lelke, ott a szabadság!*” (2Kor 3,17)

Isten gyermekei – szabadon engedelmeskedve a Lélek indításának – nem tudnak tétlenül maradni korábbi rabtartójukkal, a gonosszal szemben, hanem most már Isten oldalán bocsátkoznak küzdelembe. Ez a harc azonban más természetű. Pál így vall róla: „*Mert a mi harcunk nem test és vér ellen folyik, hanem erők és hatalmak ellen, a sötétség világának urai és a gonoszság lelkei ellen, amelyek a mennyi magasságban vannak.*” (Ef 6,12) Ez a harc az

igazság diadaláért folyik minden hazugsággal szemben, a világosság győzelméért a sötétség fölött. Ez a küzdelem is egész embert igényel. Isten gyermekei minden tagjukat átadják ennek a küzdelemnek. E harc szolgálatába állítják a lábukat: de nem szöges talpú csizmát húznak rá, hogy a harcért véres sarába tapossák ellenségeiket, hanem a vándorok saruját csatolják fel, mert a földkerekség végső határáig kell eljuttatniuk az evangéliumot. Szolgálatba állítják a kezüket, de nem azért, hogy bárkitől bármit is elvegyenek, hanem hogy mindenkinek adjanak; és semmiképpen sem azért, hogy kardot ragadva vadalkozzanak maguk körül, hanem hogy jót tegyenek még ellenségeikkel és üldözőikkel is, akikkel szemben kezüket sosem ütésre, hanem mindig áldásra emelik. És szolgálatba állítják a szájukat: de nem azért, hogy bárki fölött is ítélkezzenek, vagy bárkit is gyalázzanak, hanem hogy továbbadják az örömhírt, hogy Isten országának eljövételét hirdelve megtérésre hívják a bűnösöket, Isten bocsánatát hirdessék a bűnbánóknak, és az örök élet beszédével vigasztalják a halállal tusakodókat. Szolgálatba állítják értelmüket is:

hiszen az evangélium értelmes beszéd, még ha tartalma felül is múlja az emberi értelmet. És szolgálatba állítják a szívüket, hogy Isten ajándékba kapott szeretetét személyválogatás nélkül sugározza testvér és ellenség felé.

Az igazság követéséért nem jár fizetség, hiszen az igazság megismerése és nyomában az istengyermekség már önmagában is ajándék. De Isten még gazdagabb ajándékot tartogat azoknak, akik Lelke indítását követve harcolnak az igazság diadaláért: és ez az örök élet. Ez az ajándék nem mentesít a haláltól – bár valljuk meg, mi így szeretnénk –, hanem szabaddá tesz tőle. A zsold jár. Ez törvény. Földi életük során Isten gyermekei is mind rászólnak a bűn zsoldjára. Számukra is eljön a zsold kiosztásának órája: meg kell halniuk, de sem addig nem kell a halálfélelem rabjaként élniük, sem akkor nem esnek a halál fogságába. Hiszen Isten kegyelmi ajándéka mérhetetlenül nagyobb a bűn zsoldjánál. Akik részesülnek benne, tapasztalni fogják, hogy halálukat elnyeli az el nem múló örök élet.

■ VÉGHÉLYI ANTAL

Imádkozzunk! Urunk, te jól látod, hogy a magunk erejével nem tudunk kiszabadulni a bűn szolgálatából. Kérünk, szánj meg minket, és áraszd ránk szabadító Lelkedet, hogy gyermekeidként az igazságot követve éljünk, és végül elnyerjük ajándékodat, az örök élet koronáját. Ámen.

Oratio œcumenica

[Lelkés:] Mindenható Istenünk, aki meghallgatod azokat, akik szent Fiad nevében imádkoznak, növelj hitünket, hogy reménységgel forduljunk hozzád könyörgésünkkel!

[Lektor:] Könyörgünk, szent ígéretted életünkben teremtő hatalommal! Elevenítsd meg hitünket az örök élet bérével, és újítsd meg irántad való engedelmisségünket! Jézus Krisztusért kérünk.

[Gyülekezet:] Urunk, hallgass meg minket!

[Lektor:] Könyörgünk egyházunkért,

gyülekezetünkért, minden hittestvéreinkért. Nap mint nap tarts meg bennünket a hit harcában, és vezess győzelemre, hogy mindenkor gyermekeidre ismerhess bennünk! Jézus Krisztusért kérünk.

[Gyülekezet:] Urunk, hallgass meg minket!

[Lektor:] Könyörgünk a hitben erőtlenné vált testvéreinkért. Azokért is, akiket mi magunk riasztottunk el szeretetlenül, türelmetlenül. Bocsásd meg vétünköt, eltávolodott testvéreinket pedig Szentleked vezesse vissza gyüle-

kezetünk közösségébe! Jézus Krisztusért kérünk.

[Gyülekezet:] Urunk, hallgass meg minket!

[Lektor:] Könyörgünk minden embertársunkért. Add, hogy mindenki hűségesen töltse be hivatását, lelkiismeretesen végezze munkáját, és előítéleteit legyőzve testvért lásson minden embertársában. Jézus Krisztusért kérünk.

[Gyülekezet:] Urunk, hallgass meg minket!

[Lektor:] Könyörgünk a világért. Őrizd rendjét, és növelj békéjét! Véd-

mezd a természetet a bűn rontó hatalmától! Ébressz felelősséget minden emberben a háború és természeti katasztrófák áldozatai iránt! A jólétben élőknél helyezd a szívükre a szegények és az ínségben élők sorsát! Jézus Krisztusért kérünk.

[Gyülekezet:] Urunk, hallgass meg minket!

[Lelkés:] Hallgass meg minket, Urunk, mert te benned reménykedünk. Teljesítsd kéréseinket szent Fiad, a mi Urunk, Jézus Krisztus által.

[Gyülekezet:] Ámen.

ZSOLTÁROK 4.

Mindig személyesen neked szól!

► **Mai cikkünk „ráadás” a zsoltoárokról szóló sorozatunkhoz. Az alábbiakban egy szombathelyi egyházzenei vallomását olvashatják arról, hogy számára mit jelentett zsoltoáros istentiszteleten együtt imádkozni, vesperát énekelni. (E. Zs.)**

A zsoltoárenekléssel való első találkozásom még egyházzenei főiskolás koromban történt; különös élmény volt. A próbákon nagy koncentrációval dolgoztunk, hiszen egy teljes esti zsoltoáros istentisztelest, vesperát kellett végigénekelnünk, és ez mindenkinek új volt. Bár egy szólamot énekelnünk, és a zsoltoárok „dallamai” nem nehezek, mégsem volt egyszerű egységesen megszólalni. Egymást hallgatva, egymáshoz igazodva kellett énekelnünk, hogy a zsoltoárok úgy szóljanak, mintha egyetlen ember énekelné őket. Mondhatom, hogy izgultam, az istentiszteleten mégis nyugalom volt bennem. A zsoltoárverek keresztyűfolytak rajtam, úgy éreztem, megtisztítanak, az éneklés felelem, új értelmet nyer. Advent volt. A templomban hideg volt, éneklés közben lát-

szott a lehetőséget, a kezünk pirosra fagyott, belül mégis melegséget, Isten közelségét éreztem. Sokáig forogtak a gondolataimban a zsoltoárverek, s a himnusz dúdolgattam. Lelkemben az ünnepre való készülődés is megváltozott: megéreztem, hogy igazi belső felkészülés nélkül nincs ünnep, ahogyan a pontot is csak egy már leírt i betűre tudjuk feltenni.

Múltak az évek, minden bõjben és adventben énekelnünk vesperát. Természetes része lett az ünnepeköröknek, a kórus tagjai is várták, és egyre nagyobb gyakorlattal énekeltek. Várandós lettem, és Mária éneke, a *Magnificat* sorai csak nekem szóltak: „*Magasztalja az én lelkem az Urat, / És örvendez az én lelkem az én megtartó Istenemben. / Mert reá tekintett az ő szolgáló leányának alázatos állapotjára; / mert imé mostantól fogva boldognak mondanak engem minden nemzetségek.*” (Lk 1,46–48; Károli-fordítás) Azóta is mindig megállítanak ezek a sorok, időt követelve magunknak túlszűfolt életemben: adj hálát az életért! A vespera kiszakít egy órára a rohanásból, burkot képez körém, a versek nekem szólnak, megtisztítanak.

Néhány év múlva az én feladatom lett a kórus munkájának az irányítása. Az öku-

menikus imahét keretén belül egy ökumenikus vesperát szerveztünk templomunkban. A ferences templom gyülekezetének tagjai vállalták a közös éneklést. Vezetőjünkkel, az egyházzenei Asztrik atyával egyeztettem az istentisztelest menetet. Hosszan beszélgettünk a zsoltoározárról, elmeséltem neki a zsoltoárenekléssel kapcsolatos érzéseimet, ő pedig megerősített abban, hogy ezek az élmények csak túlságosan racionális életünkben tűnnek misztikusnak, valójában működnek, mindezzel nem vagyok egyedül.

Az istentiszteleten a személyes élményen kívül megélhetjük azt az egységet, amelyet minden keresztyűnőhajt: Jézusban egyek vagyunk, bármely felekezethez tartozunk is. Isten igéje összekötött minket – szétválaszthatatlanul. Gyülekezetünket büszkeséggel töltötte el, hogy katolikus testvéreinknek nemcsak szellemileg, hanem zeneileg is élményt jelentett a közös éneklés. „Ha igazán szép gregoriánt akarok hallani, az evangélikus templomba kell jönnöm” – mondták többen. Egyetértettünk abban, hogy ha azt keressük, ami összeköt, gazdagabb lehetünk, hiszen erőt, hitet meríthetünk egymásból, és ez nem ve-



szélyeztetni hitünk alapjait. A zsoltoározás személyes élménye így vált igazi közösségi élménnyé, a communio megélésének egyik lehetőségévé.

Gyülekezetünk megszokta már, hogy a nagy ünnepekörökben lehetősége van ilyen istentiszteleten részt venni, énekelve együtt imádkozni. Talán elmondhatjuk, hogy van egy réteg, amely már meg tapasztalta a zsoltoározás áldásait, és nemcsak tudomásul veszi, hogy létezik ilyen, hanem számít is rá, várja. Minden gyülekezetnek ajánlom az esti istentisztelest eme formáját (amely megtalálható az új *Gyülekezeti liturgikus könyvben*), hiszen a vespera gazdagsága is minket gazdagít, tisztasága minket tisztít. Minden zsoltoáros istentiszteleten megtaláljuk magunknak azt a néhány sort, amely személyesen nekünk szól, bennünket figyelmeztet, segít, gyógyít.

■ KAJZINGER ILDIKÓ

Szélrózsa SZOLNOKON

Tíz év, hat találkozó



Váralja, 1996



Bodajk, 1998



Debrecen, 2000

1996 és 2006. Akárhogy is nézzük, ez tíz év! Felnőttünk, legalábbis ezt mondják. Többen is lettünk, hiszen ezt akartuk! A Váralján még tapasztalatlan kezdeti lépések egyre bátrabbakká és erőteljesebbekké váltak. A tíz év alatt hol zsákutcába kerültünk, hol hidat kellett vernünk, hol sírtunk – örömtől vagy szomorúságtól –, sokszor neveltünk magunkon, másokon, egymáson. Váralján tényleg még csak kerestünk, „Kit kerestek?” És szerintem sokan mondhatjuk, hogy megtaláltuk.

Aztán Bodajkon, mint aki nagyon tudja, hogy mit is akar, vallottuk, hogy „nem a meghátrálás emberei vagyunk”, dacoltunk porral, hajnali tejeskocsival, feszítettük a hálót hal helyett. Nem hátráltunk meg. Annyira fellelkesített a résztvevők öröme és csillogó tekintete, hogy nem is volt kérdés, lesz-e következő.

Debrecenben a bátrak határozottságával az „Itt vagyok, engem küldj!” természetes volt. Csak jöttek és jöttek, bármilyen messze is voltunk. Kerékpárral, gyalog, busszal. Akkor már mindannyian sejtettük, hogy valami elindult, és ha nem lenne, hiányozna. Bekerültünk a köztudatba. Újabb és újabb arcok, újabb és újabb kihívások.



Kismaros, 2002



Tata, 2004



Szolnok, 2006

Szegedről Szolnokra 2keréken

Mi már kedden útra kelünk, mert a százötven kilométeres Szeged–Szolnok távolságot még a legfittebbek sem akarták egyben legyűrni. A kerékpárookra kitűzött fehér szélrózsás zászlók színük ellenére azt hirdették, hogy mi sem vagyunk a meghátrálás emberei. Az első napon nyolcvan kilométert tekertünk, a másodikon hetvenet, mindvégig autós kísérettel.

„Hívásod van!” – szolt valaki a sorból, de nem vettük fel, elég mobilak voltunk addig is. Meg aztán a mi hívásunk már induláskor megvolt. Menet közben egymásra gyűltek az élmények. Az ópusztaszeri tölgyes, amelyben gyakorlatilag csak tölgy nem volt; Ámor nyilai a határban; „szegem-szeged” a biciklibelsőben; a csongrádi pontonhíd (gyakorlatilag minden ponton); a csépai templomok; a máig sem tudjuk, hogy miért kiabáló néni, aki belőlünk az „itt vagyok, engem küldj” közösségi érzést váltotta ki...

„Kit kerestek?” – kérdezték tőlünk a szelevényiek, ahol a szállásunk volt, és ahol még nem is olyan régen majdnem a part szakadt. A plébánia udvarán

pompás kis tüzet raktunk a szalonnasütéshez. Ilyenkor csak arra kell figyelni, hogy a nyárs markolatának a mérete megegyezzen a biciklikormányéval. Ha nagyobb, akkor nem fér bele a markunkba, ha kisebb, akkor meg kiesik belőle. Egy áttekert nap után ugyanis az ember keze rágyógyul a kormányra. A

bensőséges kapcsolat alapján tulajdonképpen azt is mondhatnánk, hogy tenyerembe véstelek.

Szerdán érkeztünk meg Szolnokra, ahogy mások. Mögöttünk a biztosító kocsis, középen a tizenkét zarándok, előttünk a világ világossága. Jó kis csapat.

■ MAKOVICZKY GYULA



A SZÉLRÓZSA TALÁLKOZÓ FELVÉTELEI

A Szélrózsa Mártái

Beszélgés Marton Tamással, az ifjúsági találkozó egyik főszervezőjével

► „Itt a Marton” – szól bele a telefonjába, ha keresik, és a hívó fél ilyenkor általában örömmel nyugtázza: ettől kezdve már csak egy kevés idő kell ahhoz, hogy megoldódjon a hirtelen előállt nehézség. Sokan már valószínűleg nem is tudják, hogy a szerényen inkább háttérben maradó Marton Tamás mint ifjúsági referens volt az egyik szülőatyja a tíz éve elindult Szélrózsa ifjúsági találkozóhoz. A kezdetekről, a tíz évről, a tapasztalatokról és a jövőbeli tervekről beszélgetünk vele a szolnoki helyszín egy viszonylag csendes zugában.

– Egyháznak Ifjúsági Osztályán dolgova számtalanszor kellett megélnem azt a nehéz pillanatot, amikor az országos ifjúsági táborok jelentkezőit hely hiányában vissza kellett utasítanunk – kezdi Tamás felidézni a '90-es évek közepét. – A németországi Kirchentagról hazatérve azonban az Ifjúsági Bizottság néhány tagjával egyetemben elhatároztuk, hogy szervezzünk egy olyan országos találkozót, amely korlátlan létszámban tudja fogadni a szélrózsa minden irányából odaérkező fiatalokat. Az álmódok közül Ócsai Zoltán akkori váraljai lelkes vállalta a házigazdaságot – így került 1996-ban a Mecsek tövébe az első találkozó.

– Ez a maga nemében igen merész ötlet volt, hiszen ilyen méretű és jellegű országos találkozóknak még nem volt előzményük.

– Mielőtt megérkeztek a résztvevők, feszült várakozás volt bennünk, szervezőkben, hiszen nem volt – mint ahogyan, kivéve az ideit, a többi találkozónál sem – előzetes jelentkezés. Így nem tudtuk, hogy kik fogják meghallani a hívó szót, hányan fognak eljönni. Amikor azonban begördült a váraljai állomásra a különvonat, és közel négyszáz hátizsákos fiatal özönlött le róla, hihetetlen megkönnyebbülés és öröm volt a számunkra. A találkozó végére hétnyolcszáz között volt a szélrózsások száma, és a mai napig sokat jelent az a bensőséges hangulat, amely az egész együttélést jellemezte. Ehhez nagyban hozzájárult a helyszín varázsa is.

– Tehát beigazolódtott, hogy van igény egy ilyen jellegű országos rendezvényre, és így kerülhettek a Váralján készült és azóta minden helyszínre elvándorló Szélrózsa-haranglábra újabb és újabb feliratok: Bodajk, 1998. július 22–25.; Debrecen, 2000. július 26–29.; Kismaros, 2002. július 24–28.; Tata, 2004. július 21–25. és Szolnok, 2006. július 19–23.

– A találkozóhoz a találkozóra egyre növekvő létszám azt igazolja, hogy a Szélrózsa még „nem fulladt ki”, de nem szabad, hogy emiatt elbúzzuk magunkat. Az újabb alkalom megszervezését csak akkor szabad elkezdni, ha megvan bennünk az elszántság: még többet akarunk adni, mint az előző találkozóhoz.

Szembetűnő változás, hogy egy újabb és életkor tekintetében fiatalabb generáció lépett a megmaradt régiók mellé, ami bennünket, szervezőket arra ösztönöz, hogy ezt próbáljuk minél jobban kihasználni. A szolnoki találkozó előkészítésénél ezzel kapcsolatban két célt tűztünk magunk elé: éljünk a korszerű internetes lehetőségekkel (például a találkozóra való előregisztráció); középiskolai intézményeink diákjait pedig ne csupán hívjuk a Szélrózsára, de adjunk számukra

egymás közti megmértetési lehetőségeket is. Sajnos egyik célt sem tudtuk maradéktalanul megvalósítani, de bíznunk benne, hogy 2008-ban ez is sikerülni fog.

– Feltétlenül elismerés illeti azt a nagy létszámú stábot, amely nélkül egy találkozó sem jöhetne létre. Tapasztalatod szerint egy-egy Szélrózsa-segítőre milyen hatással van az itt zajló munka?



FOTO: BOTTA DÉNES

– Számtalanszor átéltem azt, hogy egy korábbi résztvevő bejelentkezett: legközelebb ő is szeretne valamelyik területen segíteni. Ezáltal – még ha esetleg nem is volt előtte szorosabb kapcsolata az egyházzal – bekerült a sodrásba, és a két Szélrózsa közötti időszakban más evangélikus alkalmakon is részt vett.

– Mi a fizetségük a stáb tagjainak?

– Itt mindenki ingyen áldozza a szabadidejét. A találkozó idején megkapják szélrózsás munkapólójukat, kapnak ingyen ásványvizet, illetve – ha nagyon elfáradnak – egy-egy Sport csokiszületet.

Mint minden ilyen jellegű találkozónál, a Szélrózsán is vannak Máriák és Márták. Tudomásul kell venni, hogy aki felvállalja Márta szerepét, bizony sok programból kimarad, nem tud részt venni az áhítaton, előadásokon. Ez bizony nem mindig könnyű, de a találkozó Mártái ennek ellenére mindig arra törekednek, hogy a résztvevők minél közelebb kerülhessenek Jézushoz. Fontos lenne, hogy se a Máriák, se a Márták ne kicsinyeljék le a másik helyzetét, se pedig ne becsüljék túl a magukét, hiszen a cél közös.

Jó látni azt, hogy az idei Szélrózsán mindhárom püspökünk itt van, részt vesz a programokon, és mindig megszólítható egy-egy beszélgetésre, felkérhető szolgálatra vagy bevonható akár valamelyik játékba is. Szévik Imre, aki eddig minden Szélrózsán jelen volt, idei nyugdíjazása után is fontosnak tartotta a részvételt.

– A regisztrációkor megkapott programfüzetben kérdőív is található, amelynek az egyik kérdése így hangzik: „Ha Erdélyben tartanánk a Szélrózsát, eljönnél?”

– Egy-egy találkozó helyszínének a kiválasztásakor sok szempontot kell figyelembe venni. Az egyik fontos elv az volt, hogy az ország különböző régióit mozgósítsuk meg alkalomról alkalomra. Ha megnézzük Magyarországot térképét, ez alatt a tíz év alatt szinte körbejártuk hazánkat. A finn és német csoportokon kívül idén is jöttek testvéreink Erdélyből. Jó lenne egyszer nekünk is átlépni a határt, de a 2008-as helyszín kiválasztása még folyamatban van. Nem tartjuk elképzelhetetlennek, hogy a korábbi, dunántúli táborhelyek közül választunk egyet, ám nem volt szándék nélküli a programfüzetben megfogalmazott kérdés sem.

■ BODA ZSUZSA

Szélrózsa-szirmok

Magyarul nem beszélő lány kérdezte az arra járó fiatalokat: „Do you speak English?” – azaz: „Beszélj angolul?” A sorozatos tagadó válaszok után kissé elszontyolodott. Számos kudarc után kérdezte meg engem, és szemmel láthatóan felderült igenlő válaszon.

Rövidesen azonban kiderült, hogy nem irodalmi jellegű beszélgetést kíván folytatni William Shakespeare (és David Beckham) nyelvén. A lány ugyanis kisvártatva elővett egy szál cigarettát, és megkérdezte: „Can you give me fire?” – azaz: „Tudsz tüzet adni?”

Sikerült elmondanom neki, hogy nem dohányszom, sőt tüzem sincs. Így tehát tökéletes opponenssé váltam azoknak az iménti fiataloknak, akik angolul egy szót sem tudtak ugyan, de vígan eregették a füstfelhőket...

Azt, hogy végül a lánynak sikerült-e találnia valakit, aki egyszerre tudott angolul, és emellett még dohányszót is, nem tudom. Afelől azonban megbizonyosodtam, hogy az Úristennek van humorérzéke.

■ CÉTÉ

Az igényes és keresztény tartalmú könyvnyüzenei koncertekre vágyók bánatára a vihar miatt az étterembe kényszerült az utolsó este a német Jessica, aki barátaival lépett ha nem is színpadra (hiszen a helyszínen olyat nem lehetett felállítani), de legalábbis mikrofon mögé. Az egyik zeneszám előtt Denis, a trió egyik énekesé elmondta, hogy a dalt hat éve szerezte, és arról szól, hogy „Jézus Krisztus meghalt bűneinkért, hogy mi Istenhez eljussunk, és élhessünk általa”. A koncertet hallgatók közül egy amolyan gimnazistakorú lány erre hangosan közölte társaival, hogy „néha olyan elegendem van ebből a Krisztus-dologból, ma az iszlámról szóló előadáson is azt mondták, nem kell Jézus, hogy Istenhez eljussunk”. Ez a mondat jelzés lehet a szervezőknek: biztos, hogy az ismeretterjesztőknek szánt, más vallásokat bemutató előadásokkal kell kísérletezni ebben a közegben?!

■ Sz. K.



FOTO: LUKÁCS GÁBI

Egyszerűen szex

► A Szélrózsa szervezői az idén is bátran nyúltak kényes kérdésekhez. Dr. Szilágyi Vilmos szexuálpszichológussal Németh Zoltán lelkész beszélgetett. Az Egyszerűen szex című előadás alaposan felkavarta a résztvevők kedélyét.

Dr. Szilágyi Vilmos évtizedek óta foglalkozik a szexualitással kapcsolatos kérdésekkel, kutatásokat, felméréseket készített a témában, majd ebből doktorált. Egy ifjúsági magazin pszichológiai tanácsadó rovatát vezette, tehát bővegesen van tapasztalata arról, hogy milyen problémák foglalkoztatják a tizenéveseket. Eddig hasonlóan könyve jelent meg.

Vitaindító előadásában nyíltan beszélt arról, mennyire fontosnak tartja, hogy a tizenévesek megtanulják az önkielégítést. A fiúknál ez a tanulás természetesen következik, ám a lányok többségénél nem. Pedig különösen a számukra lenne fontos, hogy elsajátítsák az orgazmuskészséget. Ha enélkül vágnak bele egy szexuális kapcsolatba, az ritkán lesz számukra teljes örömet nyújtó. Az önkielégítést pedig nem tanítják sehol, sőt a szülők gyakran megszegyenyítik a rajtakapott gyereket.

Az előadó nyíltsága felszabadította a hallgatóságot, és záporozni kezdtek a kérdések és a hozzászólások. Felvetődött például, hogy hány éves kortól kellene kezdeni a gyerekek szexuális felvilágosítását. Dr. Szilágyi Vilmos módosította a fogalmat, és azt mondta, hogy jobb lenne inkább nevelésről beszélni, ugyanis nem információt kell átadni, hanem készségeket kellene kialakítani.

A családban csesemőkorokt kezdve máshogy bánnak a fiúkkal és a lányokkal. Ez tulajdonképpen már szexuális nevelés, hiszen a gyerek megtanulja, hogyan kell fiúként vagy lányként viselkednie. Az óvodás pedig már megkérdezi, hogyan születik a kisbaba, hogy kerül az anyukája hasába. Ezekre a kérdésekre az óvodás szintjén, az ő fogalmaival kell válaszolni. A kisiskolásokat a tévéből

rengeteg szexuális impulzus éri, amely általában nem tudnak mit kezdeni, a szülők, tanárok pedig nem készítik fel őket rá. A biológiaórákon legfeljebb a nemi szervek anatómiáját ismerik meg, de az örömszerző szexuális kapcsolat alapjainak elsajátításában csak magukra és egymásra hagyatkozhatnak. Rosszabb esetben pornófilmekre. Ennél is rosszabb az, hogy szülők, óvónők, tanárok, lelkészek gyakran élnek a megszegyenyítés eszközével. Ezért küzdenek sokan szexuális problémákkal – hangsúlyozta a szakember.

Egy hozzászóló felhívta a hallgatóság figyelmét arra, hogy a Biblia szerint Isten a társal való közösség örömeért adta a szexualitást, és az egyház ezért ellenzi az önkielégítést. Dr. Szilágyi Vilmos viszont utalt arra, hogy legjobb tudomása szerint a Biblia sehohol nem tiltja az önkielégítést. (A hallgatóságtól érkező megjegyzéseket hallva hozzátette, hogy az öszörvetségi Onan történetében nem önkielégítésről, hanem megszakított közönségtől van szó.) A bibliai időkben a hangsúly az élet továbbadásán volt, és mindaz negatívumnak számított, ami nem ezt a célt szolgálta.

A doktor megfogalmazásában a nemi kapcsolat egyetlen erkölcsi kritériuma az, hogy árt vagy használ a résztvevőknek. Szerinte a házasság előtti szexuális kapcsolat is lehet hasznos, ha örömhöz juttatja a párt, ám figyelni kell arra, hogy az esetleges kellemetlen utóhatásokat kivédjük (fertőzések, nem kívánt terhesség). Felhívta a figyelmet arra is, hogy eddigi praxisában azt tapasztalta, hogy azoknak a lányoknak, akik előzetes szexuális tapasztalatok nélkül kötöttek házasságot, több szexuális problémával kellett megküzdeniük, mint tapasztaltabb társaiknak. Dr. Szilágyi Vilmos szerint a házasságkötés előtt nem árt megismerni a jövőbeli társ szexuális szokásait...

A fenti mondatok már enyhe alapjában hangzottak el, úgy tűnt, hogy a hallgatóság erről máshogy vélekedik. Feje tetejére állt az évszázados képlet: az öregek szoktak sopánkodni azon, hogy

ezek a mai fiatalok milyen erkölcselenek, most pedig itt ült előttünk egy idősebb ember, aki arra biztatta az ifjakat, hogy ne fogják vissza magukat.

Németh Zoltán lelkész igyekezett moderátorként közreműködni a hangzavarban, és felhívta a figyelmet arra, hogy kifejezetten hasznos, ha efféle provokációknak vagyunk kitéve, mert ezeket a kérdéseket át kell gondolnunk, és csak nyíltan érdemes beszélgetni róluk.

Egy apuka felvetette, hogy tizenhárom éves lánya vajon mit vinne magával erről az előadásról. Úgy tűnt, örül annak, hogy az ifjú hölgy nincs jelen. Szerinte minden kapcsolatnak megvan a maga menete, amelynek a csúcsa a szeretkezés. Ha ez megtörténik, olyan mélységbe jutott már az intimitás, hogy abból sérülés nélkül nem lehet kihátrálni. Akadt, aki szerint az atyai féltéssel és a lelki sérüléssel való ijesztgetéssel csak árthat a szülő a gyerekeknek, sőt a bizalmat is elveszítheti. Ráadásul ma a nemi érés már tizenkét-tizenhárom éves korban bekövetkezik, míg a házasságkötés jó tíz évvel később. Ott van tehát egy évtized, amikor a fiatalnak már „jogos szexuális vágyai vannak”, de a szülők és az egyház azt mondják: várjál még. Mire „szabad lenne a másár”, már nem fogja élvezni a szexet, mert a kialakított bűntudat miatt nem tudja elengedni magát.

A hosszas vitát egy hölgy a következőképpen foglalta össze: „Oriási különbség van aközött, hogy mit javasol az ember a tizenéveseknek, és mit a huszoneveseknek. Le kell szedni a szexualitásról a tabukat, senkiben nem szabad görcsöket ébreszteni azzal kapcsolatban, hogy mekkora sérüléseket szenved, ha így vagy úgy tesz. Hogy ki-ki mikor és kivel kezd el a szexuális életét, az mindenkinek a maga döntése kell, hogy legyen, és a következményeket is ő viseli. Abban kellene segíteni a fiatalokat, hogy megtanuljanak felelősen dönteni, látva az esetleges veszélyeket is. Senkinek sincs joga megítélni a másik döntését, a szexualitás terén pedig különösen nincs.”

■ JÁNOSI VALI

Forrongó beszélgetés a politikáról

► Az év eddig legforróbbnak mondott napján, július 21-én, pénteken nem csak a hőségűl izzó beszélgetés zajlott a Szélrózsa egyik előadói sátrában. A Kereszténység – közélet – politika témakörben meghirdetett fórum vendégeink, Donáth László lelkésznek, országgyűlési képviselőnek a szavai nyomán több, a témát érintő rendezetlen kérdés került felszínre.

Hangsúlyossá vált a nagy érdeklődés mellett lezajlott beszélgetésen a művi meddővé tétel szabályozásának tervezett változtatása, amely tizennyolc éves kortól engedélyezné a sterilizáló műtétet. Az



FOTO: BOTTA DÉNES

egyik kérdező azt firtatta, hogy az előadó miként fog szavazni ebben a kérdésben a parlamentben. Válaszában Donáth László az alkotmányosság helyreállítására hivatkozott, és az egyén szabadságjogait emelte ki. Szerinte a magyar társadalomban sokan nem követnek hitbéli elveket az életükben, ezt a törvényt nekik és miatuk kell meghoznia az országgyűlésnek. „Minél több élet legyen, ez a cél vezet engem is, de mindenkinek meg kell adni a

döntés jogát” – mondta az egyéni jelöltként immár a negyedik parlamenti ciklusa is honatyának választott képviselő.

Később az is felvetődött, hogy az előadó képviselői minőségében tett nyilatkozatait idéző sajtó Donáth László evangélikus lelkész mivoltát is mindig megemlíti, ami – egy kérdező szerint – sokak számára azt sejteti, hogy szavai „hivatalos egyházi álláspontot” közvetítenek. Válaszában a képviselő-lelkész rámutatott, hogy az evangélikusságban nincs olyan, hogy „egyeztetett egyházi álláspont”. „Ez nem Róma” – tette hozzá. Megjegyezte ugyanakkor, hogy néha még olyankor sem ad ki hivatalos állásfoglalást az egyházvezetés, amikor elemi érdeke lenne. Szavai szerint neki – ahogyan minden más lelkésznek – joga van élni a nyílvanosság adta megszólalási lehetőségekkel, és senki sem vitathatja el tőle azt, hogy két funkciójában egyszerre jelenjen meg.

A néha indulatossá fokozódó vita során szóba került az egyházi szolgáltatások megadóztatásának felvetése is, melyet a Magyar Szocialista Párt parlamenti frakciójában helyet foglaló lelkész „butácska, zavarkeltó ötletnek” nevezett.

Beszélgetés alakult ki egyebek mellett arról, hogy lehet-e, kell-e szabályozni az evangélikus egyházban a lelkészek párttagságát és politikai szerepvállalását. Erre az előadó, aki maga nem tagja egyetlen pártnak sem, azzal válaszolt, hogy ez esetben a korlátozást ki kellene terjeszteni a gyülekezetek világi vezetőire is.

A fórum azzal ért véget, hogy Donáth László megjegyezte: az elmúlt tizenhat évben nem vett részt olyan beszélgetésen, ahol ennyi közéleti kérdés került volna elő egyházi közegben.

■ SZEGFŰ KATALIN

A Hold fényétől Nap-égés?

„Előlről vagy hátulról?” – tette fel a kérdést egyik erotikus „áthallású” dalában az Eleven Hold. Hogy mire gondolt az együttes, és hogy kell-e, szabad-e ilyen produkciót az evangélikus találkozó színpadára engedni, arról megoszlanak a vélemények. A zenekar szolnoki fellépése bizonyára sokáig téma lesz egyházunkban.

Az Eleven Hold nevű formáció 2000-ben alakult meg. Dalaik bonyolult szimbolikáját már a csapat névválasztása is jelzi; honlapjuk szerint „az Eleven Hold elnevezése alkímista jelkép, mely az emberi élet céljának, a tökéletességnek (...) a szinonimája”. A zenekart a Nap néven színpadra lépő énekes-gitáros vezeti, az ő fejében születtek az együttes dalszövegei. Az Eleven Hold eddig három nagy-, öt kislemezt és tíz videoklipet tudhat magáénak. A könnyűzenei kritikusok többsége kiemeli, hogy az együttes nem áll be a szórakoztatóipar érték-telen produkciókat ontó zenekarainak a

sorába, szövegeik mondanivalót hordoznak. Ezenkívül hangsúlyozzák, hogy dalaik újszerűek, befogadhatók, és minőséget képviselnek. Bár az együttes a keményebb – általuk csak irish-pop-grunge stílusnak nevezett – irányzatot képviseli, a műfajt kevésbé ismerők és szeretők is megállapítják, hogy zenéjük igényes, a hangszerelés változatos és valóban egyedül a magyar könnyűzenei piacon. Különösen érdekes hangzást nyújt a hegedű alkalmazása.

Közvetlenül a finn Jakaranda együttes Istent dicsérő mősora után, éppen naplementekor tűnt fel a színpadon társaival Nap. A koncert a Szélrózsa egyik legtöbb embert vonzó programja volt. Alkonyatra a tűző napsütés elől árnyékba menekülő fiatalok is visszatértek a nagyszínpad előtti tere, hogy találkozzanak a Holddal. A fiatalok nem tül nagy, ámde lelkes csoportja közvetlenül az emelvény előtt találta meg a helyét, és az első

akkord után csapólabába és önfelelt újrálásba kezdett. A sikítózó és a dalszövegeket tökéletesen ismerő tömeg elsősorban tizenéves fiatalokból állt. Számukra szemmel láthatóan a találkozó egyik csúcspontja volt a zenekar koncertje. Mások hátrébb, a fűben ülve ismerkedtek a stílussal, egy-egy szám végén visszafogott tapssal köszönték meg a produkciót. És voltak, akik megdöbbenben próbáltak mondanivalót keresni a bonyolult szimbólumok mögött. A hírek szerint meglehetősen lelkesen nyilatkoztak a hallottakról a finn és német vendégek, akik a szövegből egy szót sem értettek, és joggal hitték azt, hogy Nap éppen a világ világosságáról vagy a feltámadás örömről dalol.

Az Eleven Hold tudta, hová érkezik. Az együttes frontembere több alkalommal használta a „Békesség, testvérek!” köszöntést. Mások – már-már provokatív stílusban – azt fejtette ki, hogy

nem kell zárni a tolvajoktól való félelem miatt a központ kupuját, és nem kell aggódni a sátorban hagyott pénztárca miatt, hanem oda kell adni mindent a lo-pással próbálkozóknak. Több alkalommal próbálta meggyőzni a közönséget, hogy bár keresztény internetes oldalakon a sátánizmussal hozták összefüggésbe bandájukat, ők igenis a békesség emberei. Dalaikat több ponton is megpróbálták szalonképessé tenni. Így lett az utcalány gyakran használt megfelelőjéből szolga, máskor pedig az énekes leleményesen elhallgatott, és a közönséggel mondatot ki egy-egy – a helyszínhez kevésbé méltó – szót. A csapoló tömeg pedig kimondta...

A koncertet utólag sokan értékelték. Az Evangélikus Élet kérdésére válaszoló fiatalok egy része kifejezetten örült az Eleven Holdnak, és lelkesen emlékeztek vissza a nagy könnyűzenei fesztiválok hangulatát idéző ötven percre. Mások

különösképpen nem lelkesedtek, de nem is háborodtak fel. Olyan is akadt, akinek – megfogalmazása szerint – a dalok szövege „verte ki a biztosítékot”, és nem érti, mit keresett az Eleven Hold egy evangélikus találkozóon. (Ezek közé tartozott az Evangélikus Élet főszerkesztője is. – TPK megj.) Ugyanakkor volt, aki arra mutatott rá, hogy ezzel talán olyan fiatalokat is meg tudtak szólítani a szervezők, akik a finn Jakaranda vagy a Kaláka muzsikájáért nem utaztak volna a Tiszaligetbe. Vitathatatlan, hogy Nap búcsúzása után nem sokan hagyták el a helyszínt, hanem végighallgatták a népzenei motívumokból táplálkozó Borágó együttes műsorát és az esti áhítatot is.

A fő kérdés éppen ez: milyen mézes-madzaggal tereljük egyházunk közelébe a fiatalokat. Mert az a csali, amelyre sokan rákapnak, egyeseknek már komoly hasfájást okoz...

■ –ő– –A

Légy bátor!

► Az egyre bulvárosodó médiavilágban is meg tudott maradni. Sőt egyre népszerűbb. Pedig ő ugyanúgy és ugyanazokról ír, mint tizenhét éve, amikor a *Nők Lapjához* került. Történeteinek főhősei nem a sztárvilág hullócsillagai, hanem emberek: népzeneészek, parasztbácsik, édesanyák, váróteremben ücsörgő gyermekek. Írásaival nem csak a hetilap olvasói találkozhatnak. Eddig megjelent öt kötete a könyvesboltok legkeresettebb címei közé tartozik. Ő Schaffer Erzsébet, akivel a szolnoki Szélróza közönsége is eltölthetett egy rövid, de igen tartalmas délutánt.

Vonattal érkezett, és egy gurulós bevásárlótáskában hozta saját könyveit a legidősebb magyar női magazin kedvelt zsmnalisztája. Közvetlen stílusával hamar belopta magát a katonai sátrat megtöltő fiatalok szívébe. „Jó itt lenni. Jó látni a sugárzó, fiatal arcokat” – lelkesedett. Az eredetileg beszélgetésnek tervezett délutánból előadás lett. Amikor ugyanis kérdések feltevésére biztatta hallgatóit, azok csak ennyit mondtak: „Nem kérdezzünk, beszéljen csak! Mi hallgatjuk.”

Schaffer Erzsébet a bátorsággal kapcsolatban mondta el gondolatait. Hangsúlyozta, hogy egyre több mindenhez kell bátorság. Meglátása szerint ez kell a házassághoz is, mégis azon az álláspont

on van, hogy ezt a fajta kapcsolatot nem helyettesítheti az „egyszerű” együttélés. Elmondta, hogy funkciója van a jegeységnek is: a megismerés, ismerkedés ideje. A házasságot sokkal mélyebben tartja, mint az együttélést, mert ez utóbiból minden következmény nélkül kiléphet az ember.

Történeteinek mesélése során felidézte a kaszával arató parasztlakó példaképe életvitelét: „Akkor mindennek rituáléja volt. Imádkoztak aratás előtt, aratás közben és utána is. Szombat délután elkezdődött a pihenés, a hét utolsó napján pedig, természetesen, templomba mentek” – mondta. „Bátorság kellett ahhoz is, hogy egy-egy árvíz, jégeső után újra gazdálkodásba kezdjen a család. Bátor

nak kell lennünk, hogy tudjunk valamit ismét elkezdni” – folytatta a *Nők Lapja* fémunkatársa.

A találkozón végén a gurulós szatyor hamar kiürült. A publicista által Szolnokra cipelt kötetek percek alatt vásár-



FOTO: BOTTA DÉNES

lókra találtak, és rögtön egy-egy kedves sor is az első oldalra került a szerző aláírása fölé. Azután meg ahogy jött, úgy távozott Schaffer Erzsébet. A hazafelé tartó vonaton pedig talán ismét egy olyan emberrel találkozott, akiről érdemes lesz írnia...

■ JENŐ

Bermudában komolyzenét

Barokk muzsikát így csak a Szélrózsán hallgathatunk. Frissen vasalt inggel, csokornyakkendővel nem találkozunk a teremben; ujjatlan trikóval, bermudával, tornacipős vagy mezítlábás hallgatókkal annál inkább. Valamiben éppen azért biztosak lehetünk: a koncertlátogatókat ezúttal nem a sznobizmus, hanem a muzsika szeretete vezényelte a komolyzenei terembe. A találkozót szervező pedig az idén is gondoskodtak róla, hogy a zenebarátok színvonalas produkciók közül válogathassanak.

Mit tehetnek a Szélróza megálmódói, ha a Nemzeti Hangversenytermet nem a Tiszaligetben építették fel, és a Zeneakadémiát sem lehet kerekében elvontatni Szolnokra? A turisztikai központ egykori büféjét töltik meg hangszerekkel és profi muzsikusokkal, és kezdődhetnek is a koncertek! Akinek pedig „van füle a hallásra”, meg is hallja a hívó szót. Kétségtelen, hogy egyes komolyzenei koncertekre – a tatai Szélrózsához hasonlóan – ezúttal is csupán két tucat ember volt kíváncsi, máskor viszont megtelt a terem. Mindannyiuk elégedettsége jelzi: ennek a műfajnak a jövőben is létjogosultsága van a találkozón „étlapján”.

Az atmoszféra valóban szokatlan. A plafonról nem kristálycsillár lóg, hanem a terem eredeti funkciójának megfelelő színes villanykörték világítanak. A két tétel közötti kínos csendet a

szomszédos kisszínpadról beszűrődő dobolás töri meg. A látogatók többsége nem is hallgatja végig az egyórás koncerteket; sokan két előadás vagy fórum-beszélgetés között csak benéznek egy-egy motetta erejéig, esetleg csak az abla-



FOTO: BOTTA DÉNES

Kapi Judit fuvolaművész

kon keresztül fülvél imádkoznak együtt az elhangzó zsolnárfeldolgozással. Előfordul, hogy gyermek sírja el magát a terem végében, majd az ajtóban hagyott sörösüveget rúgja fel valaki. A fellépő művészek tehetségét és lelkiismeretességét bizonyítja, hogy mindezek ellenére óriási élményt nyújtanak. Ugyanis kivétel nélkül olyan színvonalú műsort adnak, mintha kristálycsillár lógna a fejük fölött.

Bíró Zsófia, a tavalyi országos fuvola-verseny győztese a szintén fuvolista Kapi Judittal és a tehetségét versenyeken igen gyakran megvillantó zongoristával, Birtalan Zsolttal adott két koncertet. Virtuóz műsoruk *Mozarttól Chopinig* engedett „behallgatást” a zenei történetbe.

A budapesti Sztella énekegyüttes az olasz reneszánsz katedrálisok és a reformáció korának hangulatát varázsolta a Tiszaligetbe; a kórus előadása rögtön elnyerte a közönség tetszését.

Bemutatkozott a kelenföldi evangélikus gyülekezet kamaragyűjtése is. A Bence Gábor által vezetett zenekar az egyházi muzsika mellett táncdarabokat is felvett repertoárjába a találkozóra érkezők nagy öröme.

A Poézis együttes a huszadik század magyar versterméséből zenésít meg költeményeket. A Szélrózsán Weöres Sándor-versekkel mutatkoztak be. Az *Ének a határtalanról* című kötet darabjaiból írt dalok előadásával a költő – kevésbé ismert – filozofikus költeményeit szerették volna felfedeztetni a hallgatókkal.

A komolyzenei terem műsorát Varga Péter (fuvolya), Feltein Attila (hegedű) és Dinnyés Soma (csembaló) barokk zenei délutánja zárta. A krónikás által meghallgatott koncertek mindegyikén vas-tapsal köszönte meg a közönség az előadótól kapott felemelő perceket.

■ LÁSZLÓ JENŐ CSABA

Hatan hat szólamban

A tábor főútján sétálók fülebe is eljuthatott a távolból a szokatlan harmónia, amikor csütörtök délután a Sztella énekegyüttes hat tagja hat szólamban szólalt meg. A professzionális zenészekből álló együttes célja, hogy a 16–18. századi egyházenén keresztül hirdesse Istent a 21. században. Művészeti vezetőjük Abaffy Nóra (alt), aki karnagyként – sajátján kívül – Hoffmann Ágnes (szoprán), Fekete Anikó (mezzoszoprán), Nagy Ákos (tenor), Pálmái Árpád (te-

nor) és Dobos Krisztián (basszus) énekét hangolja össze. Az együttes tagjai a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem egyházzene szakos hallgatói.

Élénk érdeklődés övezte Monteverdi, az evangélikus Bach és Schütz műveit. A koncertterem – mint azt más esetben is tapasztalhattuk – kicsinek bizonyult. Az érdekes hangzás sokakat vonzott a helyszínre; voltak, akik a nyitott ablakokon keresztül élveztek a középkori dallamo-

kat. Jóleső tapasztalat volt, hogy a komolyzene iránti fogékonyság is megvan fiataljainkban. A kicsiny kis zeneszigeeten felcsendülő énekek kivétel nélkül keresztény tartalmat közvetítettek. A latin és német nyelvű szövegek fordítása, valamint a hozzájuk fűzött egy-két mondat lehetőséget adott arra, hogy a zene varázsa túl átélhessük és talán jobban meg is érthessük egy-egy zsolnárt üzenetét.

■ HHO



FOTO: BOTTA DÉNES

Istenről, életről dallal vallani

Beszélgetés Völgyessy Szomor Fannival

► Egy táncosnak a mozgás, egy énekesnek a muzsika a mindene. Utóbbi számára az egész világ zenéből áll, minden dalol, s vele kapcsolatban még inkább igaz az, amit a költő, Babits Mihály így fogalmazott meg: „Mindenik embernek a lelkében dal van. / És a saját lelkét hallja minden dalban. / És akinek szép a lelkében az ének, / Az hallja a mások énekét is szépen.” Az evangélikus Völgyessy Szomor Fanni a Szélrózsán a nagyszínpadon osztotta meg a közönséggel „lelke dalait” magyar és írási népdalok formájában.

– Mindig is irigyeltem azokat, akik szinte már a „bölcstől fogva” tudták a választ a felkértek egyik kedvenc kérdésére: „Mi leszel, ha nagy leszel?” A kis Völgyessy Szomor Fanni is ilyen volt? Mindig is tudta, hogy énekesnő szeretne lenni?

– Mindig szerettem énekelni, és ahogy telt az idő, egyre tisztábban rajzolódott ki előttem, hogy ez az én utam.

– Érettségi után először azonban mégsem a színpad, hanem egy „kerülő” következett.

– Igen, keramikusnak tanultam, és csak ezután jelentkeztem a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola és Gimnázium dzsesszszakára. Terveim között a teológia is szerepelt, de mégsem lettem lelkész.

Sokféle dolog érdekelt az életben. Minden, ami alkotás, új dolgok létrehozása – legyen az fizikai vagy szellemi munka, akár egy bútor elkészítése, lakberendezés, versírás és így tovább. A zene viszont az a közvetítő csatorna, ahol másokhoz a legjobban tudok szólni. Egy koncert után megüresedem, de egyben fel is töltődöm.

– A Szélróza nagyszínpadán Szerelem emléke című albumának anyagából adott ízelítőt. Miért éppen az írási és a magyar népdalok világát választotta az önkifejezés eszközeként?

– Most ez a stílus áll hozzám a legközelebb, ebben találok meg önmagam. Korábban a dzsessz, a rock és az amerikai folklór is szerepelt a palettán.

A Szerelem emléke korábbi albumaim, a *Hajnaltól* és a *Tündérróza* után született. Az elmúlt két évben ezzel az anyaggal léptem fel határon innen és túl. De már egy új zenei összeállításon dolgozom. Amire – csakúgy, mint korábban – most is töreksem, az a jó minőség és az igényesség.

– A Szerelem emléke-CD dalai teli vannak szomorúsággal. Talán Völgyessy Szomor Fanni bánatát tükrözik?

■ GAZDAG ZSUZSANNA

– Egyszerűen csak arról van szó, hogy a magyar és az írási népdalok is többnyire így, ilyen nagy szívfájdalommal szólnak a szerelmeiről. Az elhagyott szerelmes bánatát éneklük meg, aki emiatt – vagy éppen mert reménytelenül szerelmes – nagyon szenved.



FOTO: BOTTA DÉNES

– Másik említett CD-je, a *Tündérróza* egy verseskötetet is tartalmaz...

– Mindennapi gondolataimat vetetem papírra, amelyek mellé képeket és zenéket kapcsolom, próbálva megmutatni azt, hogy milyennek látom a világot. A szépséget, a finomságot és a harmóniát szeretném ezekkel az alkotásaimmal visszahozni az életünkbe, mert azt gondolom, hogy egyre kevesebb figyelmet fordítunk rájuk.

– Mit jelent az Ön számára a hit? – A hit minden – ha tetszik, ez életem mozgatórugója. Az Istent ismerő és benne hívó ember minden szavának és cselekedetének a hitből kell kiindulnia. Krisztus kell, hogy legyen életünk mércéje. Ő adja és mutatja meg életfeladatunkat, számomra az éneklést. Azt teszem, amire születtem, és örömet lelem abban, ami Istentől kapott hivatásom.

Fanni mindezt így fogalmazta meg honlapján, a www.fanninet.com oldalon: „Sokszor kérdeztem magamtól: miért zenélek? Hogy ismert legyek? Hogy újabb és újabb műanyag dobozokat hozzak létre, amelyeken az én arcom nyomtatott példány látható, alatta a nevemmel? Nem! Azért énekelek, mert közelebb szeretnék kerülni az emberekhez. Szólni hozzájuk, megérinteni őket, segíteni, megnyitni gondolataikat egy szép világra, hogy elmondjam, értékesek, hogy van értelme az életüknek. Felelősséget érzek irántuk. A közönség és a közösség iránt, akik mindennap körülvesznek.”

Moziélmények

Szinte már hagyomány a Szélrózsákon a filmklub, ahová a mozgókép barátait várják. Idén minden korábbinál nagyobb érdeklődés mellett vetítették a filmeket, amelyek között volt vidámabb és fajsúlyos témát komolyabban feldolgozó, magyar és külföldi alkotás egyaránt.

Minden vetítés telt ház, azaz nyolcvan-száz érdeklődő előtt zajlott, ám a legtöbben a *Fehér tenyér* című, 2005-ben forgatott és az idei Magyar Filmszemlén több díjjal jutalmazott hazai alkotásra voltak kíváncsiak. A film megtekintése után az egyik producerrel, Angelusz Ivánnal lehetett beszélgetni. Elmondta, hogy egy tehetséges ifjú rendező, Hajdu Szabolcs a bátyja, Miklós történetét vitte vászonra, természetesen néhol megváltoztatva, dramatizálva. A film a tornasportba enged betekintést, de a történet során megjelenő két társadalmi közeg is hangsúlyos. A '80-as évek késő Kádár-rendszeri szocializmusa és a nyugati kapitalizmus el is görbe tükröt állít, mindkettőt kritikusan szemléli.

Kiderült, hogy a filmet kétszázötvenmillió forintos, magyar viszonylatok között átlagosnak nevezhető költségvetéssel készítették el két hazai produkciós társaság összefogásával. Sikere felülmúlja a várakozásokat, hiszen máris negyven filmfesztiválra hívták meg. Ahol eddig levetítették, mindenhol dicsőítő díjjal tért haza; Karlovy Varyból például a zsűri különdíját hozta el.

A beszélgetésen részt vett Szirtes András baptista lelképásztor is, aki a *Fehér tenyér* erkölcsi mondanivalóját, a ma emberének szóló üzenetét próbálta megragadni, és ezzel kapcsolatban törekedett a közönséggel való együtt gondolkodásra. Felvetődött például, hogy a film a gyerekek elmagányosodását, a szülői nyomás miatt kialakuló megfelelni vágyását és hajszoltságát teszi tapinthatóvá. De arról is szólt, hogy mit érdemes és mit nem érdemes megtenni a sikerért, legyen az sportbeli vagy más típusú.

A Szélrózsán naponta két filmet vetítettek, és amint Kis Ferenc Balázs munkatárs vezető az *Evangelikus Életnek* elmondta, tudatosan mutattak be változatos műfajú alkotásokat. Ezért volt látható a könnyed *Hanta Boy*, a drámai *Hotel Ruanda*, az *Ütközések* és a C. S. Lewis időskori románcáról készült *Árnyékkorszak*, valamint a kísérleti filmként értelmezhető *Koyaanisqatsi*. Valamennyinél beszélgetést kezdeményeztek a vetítést követően a publikummal, több esetben – a tábor külföldi vendégeire való tekintettel – angolul is.

■ – SZEGFŰ –

Könnyűszerrel komolyan

► A zene dimenzióiban könnyedén mozogni és kibontakozni vágyók kénytelenek magukkal cipelni a tradicionálisan rájuk aggatott minősítést: ami könnyű, az nem lehet komoly. Ezzel a váddal főként azok szembesülnek, akik a „mai fiatalok” tagjai közt tudhatják magukat...

Az idei Szélrózsán is előkelő helyen mutathatták meg magukat az olykor kétes megítélésű könnyűzenei együttesek. Összességében a párhuzamosan két helyszínen zajló, a napirend tetemes részét kitevő könnyűzenei programok büszkélkedhettek a legnagyobb lélekszámú közönséggel. (Míg a legutóbbi találkozón tíz-tizenkét ilyen alkalom közül lehetett válogatni, idén már két cathoz közelített a kínálat.)

Vajon mi húzódnak meg e trend mögött? Először is az „ifjúsági találkozó” titu-

lust egyre több kontextusban cserélik le a népszerűbb és talán korszerűbb „fesztivál” megnevezésre, ami bizonyos tartalmi követelményeket is támaszt.

Másodsorban a szervezőknek mindinkább számolniuk kell a keresztény könnyűzenei színtéren egyre mozgékonyabb, minden fellépési lehetőséget megragadni igyekvő keresztény együttesekkel. Ilyen minőségben köszönthetjük a (természetes vagy mesterséges) reflektorfényben például a Luther-Rosest, a Meztőlábat, a Felsővezetékét, a ...megacsndat, a White Lightot, a Morgenfunkot, a Cédrust vagy a Large Roomot.

Harmadsorban: már rég nem titok, hogy az ifjúság körében mi számít mézesmadzagnak, és milyen jellegű produkciókkal lehet érdeklődést kicsikarni a „szimpla vonósnegyesre” kevésbé fogékonyakból...

Választék most tehát volt bőven: dzsessz, modernizált folklór, akusztikus kamarazene, reggae-zős ifizene, vérprofi keresztény blues... A lényeg, hogy leg-



Fabula Rasa



Large Room

alább egy gitár, a dob és a basszusgitár legyen beizzítva... És pont ettől lesz ez a zene könnyű, ami a fő vád is ellene. Ugyanis a komolyzenét művelők képzettségének töredéke elég ahhoz, hogy valakiből (másod- vagy harmadrangú, de) könnyűzenész váljon. Tartalmában

azonban épphogy fordított a helyzet: a könnyű műfaj sokkal inkább alkalmas a mély, a világgal lépést tartó, „korhű” gondolatok, érzések kifejezésére. A szervezők ennek jegyében engedtek teret a nagyszínpadon olyan „világi ihletésű” formációknak, mint a Makám, a Fabula Rasa, a Magna Cum Laude vagy a Borágó együttes. Tény, hogy nem evangélicizálni jöttek a keresztény sereg elé, de talán nem is azért kaptak meghívást, hogy ők hassanak meg minket, hanem hogy életükben legalább egyszer lássanak keresztény fesztivált, ami azért mégiscsak „más, mint a többi...”

Az viszont már a sors különös finto-

Cserkészek bemutatkozása

Első alkalommal állítottak cserkészsátrat a Szélrózsán. „Négy éve terveztük országos evangélikus cserkésztalálkozót, ez az elképzelés azonban eddig sajnos még nem valósulhatott meg” – mondotta lapuknak Buday Barnabás evangélikus lel-



FOTO: BOTTA DENES

kész, a Magyar Cserkészsövetség országos elnöke. – „Most azért érkeztek Szolnokra néhány evangélikus cserkészcsapat tagjai, hogy másoknak is megmutassák, miként is néz ki egy igazi cserkész-tábor, milyen is a jellemformáló cserkész-élet a mindennapokban.”

A próbálkozás Buday Barnabás szerint eredményes volt, sokan voltak rájuk kíváncsiak. Az érdeklődőknek azt javasolja, bátran keressék fel a www.cserkesz.hu weboldalt, ahol további információk találhatóak.

■ GAZSU



Színpadon a Felsővezeték

BOTTA DENES FELVÉTELEI

A Szélrózsza minden irányából...

Tizenkét szer két villámkérdés és tizenkét szer két válasz

► A 6. országos evangélikus ifjúsági találkozó tizenkét résztvevőjéhez két kérdést intéztünk. Az első az volt, hogy mi tetszett nekik a legjobban a szolnoki rendezvényen. A második kérdésben arról faggattuk a megkérdezetteket, hogy ha a következő Szélrózsára el szeretnék majd hívni egy kedves ismerősüket, mivel érvelnek majd a találkozó kihagyhatatlansága mellett.

Mályi Soma (15)



középiskolai tanuló, Budapest

1. Jó volt, hogy rengeteg barátom és ismerősöm volt itt. Szuperek voltak a koncertek, és az is tetszett, hogy külföldi résztvevők is voltak.

2. Szerintem a Szélrózsák nyitottsága az, ami vonzóvá teszi a találkozót a fiatalok számára.

Szpisák Attila (36)



a Szlovákiai Evangélikus Egyház közönség lelkésze, Budapest

1. A legtöbbet a gyerekekkel foglalkoztunk. A Gryllus-koncert mindannyiunk tetszését elnyerte.

2. Diákjaimnak már az idén is azt mondtam, jöjjenek el, mert jól fogják

érezni magukat, és szerintem nem kellett csalódnuk.

Karl Évi (18)



középiskolai tanuló, Sárszentlőrinc

1. Szerintem a koncertek voltak a legjobbak.

2. Jó a társaság, jó a program, különösen a fórumok, és semmi sem kötelező!

Pál Attila (18)



középiskolai tanuló, Sepsiszentgyörgy

1. A fórumbeszélgetések és a koncertek voltak a legjobbak.

2. A Szélrózsza egyszerre jó kikapcsolódás és ismerkedési lehetőség.

Györe Balázs (25)



médiamunkás, a Stég magazin főszerkesztője, Pécel

1. Én a Stég evangélikus ifjúsági magazint emelném ki. Szerintem sikerült jól

megragadnunk benne a Szélrózsza hangulatát, hiszen csupa fiatal dolgozott azon, hogy a lapszám a tábor végéig elkészüljön, és így emlékként mindenki magával vihesse belőle egyet-egyet.

2. Ez egy találkozó, és találkozni nagyon jó. Olyanokkal is, akiket korábban nem ismertél, és olyanokkal is, akiket viszont igen. Bár kevesen vagyunk evangélikusok, ebben a két-évente nyíló találkozási lehetőségben megélhetjük a Krisztusban való közösséget.

Csorba István (70)



az idei (és több előző) Szélrózsza hivatalos dalának szerzője, Budapest

1. Nagyon jó, hogy az itteni nagy kínálat és sokszínűség ennyiféle korosztályt meg tud szólítani.

2. Én azzal érvelnék, hogy itt lelkileg és szellemileg egyaránt lehet épülni.

Ijf. Csepregi András (15)



középiskolai tanuló, Nyíregyháza

1. Szerintem az Eleven Hold koncertje volt a legjobb, de a filmklubok is nagyon tetszettek.

2. Azt mondanám, hogy ez a szolnoki Szélrózsza volt a legjobb evangélikus tábor, amin valaha részt vettem, tehát a következő is biztos ugyanilyen jól lesz.

Szemerei Gergő (12)



tanuló, Kaposvár

1. Nekem a Jakaranda-koncert tetszett a legjobban, és még a focibajnokság is.

2. Itt nagyon jó a hangulat, sok koncert és sok más érdekes program van, a legjobb pedig az, hogy semmi sem kötelező.

Czente Anna (13)



tanuló, Budapest

1. A Zurgó-táncház volt a legjobb, ahol moldvai csángó népzeneire lehetett táncolni.

2. A jó programok miatt érdemes eljönni.

Réván Kata (kortalan)



Budapest

1. Jó volt találkozni a barátaimmal, emiatt már nagyon vártam a Szélrózsát!

2. Tartalmas és színvonalas programok várják a résztvevőket, és minde mellett nagyon jó a társaság!

Tóth-Szöllős Mihály (81)



nyugalmozott lelkész, az Evangélikus Élet korábbi szerkesztője, Budapest

1. Azért jöttem el Szolnokra, mert körül szerettem volna nézni, hogy mi mindennel települ ki az ifjúság. Az előadások közül Schäffer Erzsébet fórumát és az iszlámról szóló előadást emelném ki.

2. Általában családom tagjait, unokáimat hívogatnám a Szélrózsára, nekik pedig nem kellene különösebb érv ahhoz, hogy megértsék, miért jó részt venni egy ilyen evangélikus rendezvényen.

Köpe Lídia (20)



teológushallgató, Budapest

1. Nagyon tetszett az emberek nyitottsága.

2. Bőséges volt az étel, nagyon jó volt a társaság, jók voltak az áhítatok. És persze a rengeteg régi-új ismerőssel való találkozás – csupa-csupa érv, hogy miért érdemes elmenni a Szélrózsára két év múlva is.

A kérdéseket feltette és a válaszokat lejegyezte: ■ CHLADEK TIBOR

Szélrózsából Tavirózsa

► **Akik nem élték át, mit jelent közel kétezer emberrel együtt egy lelki közösség tagjává válni, azoknak talán nem is lehet hitelesen átadni, miként volt megtapasztalható Szolnokon a Szentlélek munkája...**

Az igazi „Szélrózsa-hangulat” már az első este meghonosodott a tiszaligeti táborhelyen. De ahogy különbözőnk egymástól, úgy különböztek a lelki élményt nyújtó rendezvények is. Mindenki számára más jelentette a spiritualitást. Voltak, akiket a reggeli és az esti áhítatok érintettek meg, másokat a koncerteken elhangzott dalszövegek, megint másokat a teológiai kérdések megvitatása vitt közelebb a Teremtőhöz. A lényeg, hogy mindenkinek esélye volt átélni a legfontosabbat: a Jézus Krisztussal való találkozást.

Ismerjük az igét: „Mert ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben: ott vagyok közöttük.” (Mt 18,20) Szolnokon nem ketten vagy hárman, hanem több százan gyűltek össze Krisztus Jézus nevében, így ő is tapinthatóan ott volt közöttünk. Igen, érezhetően. Csak nem kézzel, hanem szívvel.

Talán vannak, akik szerint a Szélrózsa inkább hasonlít a Sziget fesztiválra, mint egy Krisztus nevében tartott istentiszteletra, és ha a külsőségeket nézzük, talán igazuk is van. De kit érdekelnek a külsőségek a Szélrózsán? Szinte senkit. Ezt mi sem példázza jobban, mint az, hogy a püspök akkor is püspök, ha rövidnadrágban, sötét napszemüvegben vagy éppen apai teen-dői közepette látható. Ahogy a püspökök otthon hagyják a Luther-kabátot, képletesen úgy hagyta otthon hivatalos formaruháját evangélikus egyházunk is. Jó volt megtapasztalunk egyházunknak ezt a másik, „formaruhamentes” oldalát!

Külön öröm, hogy az országos evangélikus ifjúsági találkozó már részben kinőtte az „ifjúsági” jelzőt – hiszen más korosztályok is jelen voltak a csecsemőkortól kezdve egészen a nagyszülőkhöz, és teljesen kinőtte az „országos” jelzőt: az idén is voltak határon túli magyar résztvevők. Velük különösen is jó volt megtapasztalni az összetartozás érzését, azt, hogy Krisztusban mindentől függetlenül mindannyian egy testvéri közösség tagjai lehetünk.

A szombat délutáni, kora esti jégeső szintén számos alkalmat adott az ismerkedésre. Sokan húzták meg magukat egy-egy épület vagy sátor tető alatt arról beszélgetve, hogy a szolnoki Szélrózsának akár Tavirózsa is lehetne a neve. A sok eső még közelebb hozta a táborozókat egymáshoz. Így talán helyénvaló a gondolat, hogy az esőt is az Úristen küldte, tovább erősítve a szélrózsások közösségét.

A záró istentiszteletet az eső miatt szombat este helyett vasárnap délelőtt tartották meg. Szombaton ugyanis sokaknak a vizet kellett kimerniük a sátruktól, megint másoknak elázott hajlékuk helyett a közösségi épületekben kellett fekvőhelyet találniuk – de mindezt akkor már nem számított. A táborozók körben állva, egymás kezét fogva, együtt énekelték, hogy „Kenyered és borod táplál engem, / Te gyógyítod szívem, hogyha fáj. / Maradj velünk, úgy kérünk, / Jézus, maradj velünk, / Tiéd leszek, néked élek már.” (Új ének 115.)

■ – CHLADEK –

Égi áldás

Az utolsó előtti nap délutánján egyszer csak leszakadt az ég, és az addig szikkadt talajt percek alatt bokáig érő vízmennyiség borította el. „Ez most nem hiányzott” – kémeleltük aggodalmasan az eget, kicsit szemrehányóan is tekintve a „főrendező” felé.

Pedig pont ez volt, ami hiányzott! Történt ugyanis, hogy a nagyszínpad és az információs épület közötti területen a vihar elvonultával több sátor közel tizenöt centiméteres vízben állt. Hogy egyáltalán meg lehessen közelíteni a bejáratukat, illetve át lehessen költöztetni ezeket az ideiglenes lakásokat, el kellett menni a vizet a környékről. Hamar került is néhány vödör, lapát és seprű, az árvízkarosult tulajdonosok pedig átélhették, mit jelent kanállal meregetni a tengert.

Az arra járók eleinte döbbenet álltak meg a nem mindennapos látvány hatására, és kis idő múlva beindult a katasztrófaturizmus is: a terjedő hír kezdetben több fényképezőgépet csalt a helyszínre, mint vizet meregető vödört.

A helyzet furcsaságát csak fokozta, amikor a vizet a csatornalyukba lapátoló, hajléktalan-



FOTÓ: BODAZSUS

ná vált csömöri ifjak munkadalba kezdtek. Az ifjúsági énekesek „Hála hű kegyelmedért...” kezdetű dala adta a meregetés ritmusát. Ezen felbuzdulva az egyik együtt érző táborlakó behangolta gitárját, és „Majd én kísérek!” felkiáltással a hűrok közé csapott. Ettől kezdve valami megváltozott.

A víz egyre apadt, az addig csak nézelődők által alakult kórus létszáma viszont egyre növekedett, míg hipp-hopp véget ért a segélyakció: a sátrakat át lehetett költöztetni egy szárazabb területre. De ekkor ez már szinte másodlagos volt. A gitár mellé lett dob és hegedű is; sorra vették az Új ének dalait. Az addig egymás számára ismeretlenek felszabadult vidámsággal énekeltek arról az Istenről, aki ezt a nagy esőt a táborozók nyakába engedte zúdítani, és arról a Jézusról, akinek nevében a szélrózsa minden irányából összegyűltek Szolnokra.

Azt hiszem, ott és akkor sokan megtapasztalták: fontosak a profi zenészek, kellene a félórás beállást igénylő drága hangszerek és a nagy teljesítményű hangosító berendezések, de sokszor mégis többet ér egy szál gitár és két összecsatolt tenyér – mása annak az isteni tenyérnek, amelyről bizton tudjuk: „Tenyerembe vételek”.

■ BODAZSUS



Mit hoztam magammal az áhítatokról?

Szemelvények egy táborlakó jegyzetfüzetéből

Szerda este – Út (Krámer György)

Olyan egyszerűnek tűnik... Jézus világosan megmondta: „Én vagyok az út, az igazság és az élet; senki sem mehet az Atyához, csakis én általam.” (Jn 14,6) Nekünk csak követnünk kell(ene) őt. Igaz, hogy ösvénye keskeny és tövissel szegélyezett, de az Úrhoz vezet. Akkor mégis mire várunk még? Itt az út – csak lépünk kell. A döntés a miénk; szabadságunk Istentől kapott ajándék. Legyen bátorságunk élni a szabadság lehetőségével!

Csütörtök reggel – Én (Varga Gyöngyi)

Én, én és megint csak én! Minden gondolatunk és tettünk mögött ez áll. Az ember, aki keresi önmagát, a másikat, Istent, és aki rá akar jönni a nagy titokra. Isten is egyes szám első személyben beszél önmagáról. Ezekben a mondatokban mégis a teljesség fogalmazódik meg. Ő teszi emberségessé az enemet, és történetem így lesz része a mindenség történetének. Csak egy van belőlem, és csak másokkal együtt alkotok egészet. Küldetés van az életemnek: rajtam keresztül is meg kell mutatkoznia Istennek.



Csütörtök este – Szentjánosbogár (ifj. Cserhádi Sándor)

Nevet szerezni és reflektorfénybe kerülni – sokunk álma-vágya ez, de csak keveseknek adatik meg. És még kevesebbünknek sikerül a reflektorfényben is megmaradnia olyannak, amilyen valójában. Ráadásul lényegét veszti az, amiért oda vágytunk: nem látjuk a rajongó arcokat.

A szentjánosbogarat először talán észre sem vesszük. Fénye gyenge, csak egy pillanatra lobban fel a sötétben. Ez az

apró fénypont akkor és ott mégis az otthonosság érzetét jelenti számunkra, és abban a pillanatban életet menthet. Isten szentjánosbogár-szerepet szán nekünk. Ne becsüljük le ezt a csodálatos feladatot, lehetőséget!

Péntek reggel – Te (Cserhádi Márta)

„Te” vagy „az”. Eget rengető a különbség. Mert míg az én és te kapcsolataimban teljes lényemmel részt veszek, addig az én és az (vagy kevésbé durván megfogalmazva: én és ő) kapcsolataimban a másik embert lefokozom és tárgyként kezelem.

Isten teremtőként mindenkiel én–az kapcsolatban van. Nehéz elhinni, hogy Jézus én–te kapcsolatot akar velünk, pe-

dig így van: barátainak mond bennünket (lásd Jn 15,15).

Péntek este – Kenyér és víz (Ócsai Zoltán)

Az ige útravaló, vidd magaddal! – halljuk nap mint nap. De miért kellene magunkkal vinnünk, ha itt és most is a miénk lehet? Időt szeretnénk nyerni, Jézus azonban ragaszkodik a „most”-hoz. Most táplálkozunk belőle, most élünk vele!

Szombat reggel – Mi (Kovácsné Tóth Márta)

Mi. Ketten együtt: én és te, te és én. Megpróbálok adni önmagamból. Én egyre kisebb vagyok, te egyre nagyobb, belőlem egyre kevesebb van, belőled egyre több.

Nincs nagyobb szeretet, mint hogy az ember életét adja a barátaiért. Jézus egészen odaadta magát értünk és nekünk.

Vasárnap reggel – Ajtó (Németh Zoltán)

Elsősorban ez érdekel bennünket, hogy milyen hosszú az életünk, nem pedig az, hogy milyen mély. Az elmúlt éveket számláljuk ahelyett, hogy azt vennénk számba, valóban átélünk-e és megéltünk-e mindent, ami velünk történt. A mélységre figyeljünk: éljük meg a pillanatot, az élet ünnepe! De mindig, mindenkor figyeljünk az ajtóra. Az Ajtóra.

■ VITÁLIS JUDIT



FOTÓ: BODAZSUS



Németh Zoltán záróáhitata

Csendsetán

Útnak indulok a nagy ismeretlenbe. Csak annyit tudok, valahol fel, aztán valahol jobbra. A többit majd fények jelzik. Lehet, hogy így érez a gyermek is, amikor biztonságos anyai testet elhagyva közelebb érkezik. Minden ismeretlen. Minden új. Sok az út, és még több az útvesztő. Talán el se kellene indulnom...

Kicsit hűvös van. Felhúzó a cipzárt kardigánom. Seholy egy ismerős. A mécsesek hol világitanak még, hol kilátástalan küzdelmet vívnak az éji homállyal. Egyre nehezebb a léptem. Kicsit megbotlom. Lefelé vezet az utam. Lefelé, a mélységbe. Talán el se kellett volna indulnom...

Míntha kicsit süppedne a talaj. Érzem, hogy sportcipőmön egyre nehezebb a sár. Istennem, hol vagyok? Furcsa hangok, sejtelmes árnyak, érdekes szagok. Egy gödörbe lépek. De mennem kell tovább. Tovább, a nagy ismeretlenbe. Míntha valami bozótban vágnék keresztül. Valami bogáncs a nadrágomba ragad. Talán el se kellett volna indulnom...

Néhány gyertya már feladta a többórás küzdelmet. Kicsit még parázslék a kanóc, de többé már nem világít. Egyre ritkábbak a jelzések. Ha lehet az előbbinél nagyobb a bizonytalanság, akkor most az. Érzem: cserepes a föld. Néhány hete talán még a víz volt az út ott, ahol én most bizonytalanul keresem az utat. Kereselem, és egyre nehezebben találok. Talán el se kellett volna indulnom...

A közelben zúg a víz. Öles fák sötétlenek előttem. Hány óra lehet? Nem tudom. Hirtelen egy lehajló ágba ütközöm. Átbújok alatta. Kicsit meggyorsítom a lépteim. Azután elbotlom. Talán el se kellett volna indulnom...

Most hallom: „Én vagyok a világ világossága: aki engem követ, nem jár sötétségben...” Reményik sorai jutnak eszembe: „Akkor – magától – szűnik a vihar. / Akkor – magától – minden elcsitul. / Akkor – magától – éled a remény.” Végül pedig ott vár fényben a Megváltó töviskoronás képe. A sötétség, a sár, a bozót már a múlté. Köszönöm, hogy elindultam. Köszönöm, hogy előttem jártál.

■ ELJÉCSÉ

Egy csendes sátor a Szélrózsa forgatagában

Beszélgetés Varga Gyöngyivel, a Csendesátor szervezőjével

– Azok kedvéért, akik nem voltak jelen a Szélrózsa, hadd halljunk néhány mondatot, mit is nyújtott a Csendesátor és a hozzá kapcsolódó lehetőségek!

– A debreceni Szélrózsa után döntöttünk úgy, hogy jó lenne a fesztiválhangulat pörgésében a

ahol bibliai igékkel, rituális mozdulatokkal, versekkel, zenével élhetjük át, mit is jelent Isten kezében lenni, és mire is való a mi kezünk.

– A Csendesátor mellett lehetőséget nyílt lelkigondozásra is. Sokan fordultak hozzátok?

tünkön mindenki részesülhetett volna személyes áldásban. Mivel azonban kicsit változott a program, úgy gondoltuk, hogy az út mentén állunk meg, ahol a résztvevők elhaladnak, hogy akik kérik, személyes megerősítést, útra bocsátó áldást kaphassanak. Víz-



FOTO: BOTTA DEBES

lelkiséggel, hitünk dolgaival mélyebben is foglalkozni. Azért van Csendesátor és Társas-ház, hogy lehetőséget kínáljunk azoknak, akik szeretnének elvonulni egy kicsi forgatagból, szeretnének imádkozni vagy egyszerűen csendben lenni, tisztázni dolgokat, személyes kérdéseket. Természetesen az egész öt nap arról szól, hogy átélhetjük Isten közelségét: ez a találkozó legfontosabb küldetése. Viszont jó, hogy van egy ilyen munkaág; ezt sokan meg is erősítették. Minden éjjel taizéi éneklésre gyűltünk össze a gyertyafénnyel megvilágított sátorban. Két délután a teremtet világért könyörögtünk közös liturgiával, ezenkívül pedig egy olyan programot is szerveztünk *Kezek imája* címmel,

– Úgy látjuk, hogy a legtöbb fiatal – és kevésbé fiatal – a Szélrózsa inkább az örömteli, spontán találkozást, a barátokkal, rég nem látott ismerősökkel való beszélgetést keresi, és a lelkipásztori beszélgetés lehetőségét kevesebben használják ki. Azért sok értékes, mély beszélgetésre kerülhet sor, és hiszem, hogy sokan épp az ilyen őszinte megnyílás, találkozás erejéből meríthetnek két találkozó között.

– Vasárnap, a Szélrózsa utolsó napján bárki kérhet személyes áldást...

– Engem mindig megérint a búcsúzás, a Szélrózsa ünnepélyes lezárása, az úrvacsora, az elbocsátás. Ha a nagy vihar nem húzta volna keresztül a számításainkat, vasárnap délelőtt a záró együtlé-

be mártott ujjal keresztet rajzoltunk az útnak indulók homlokára, hogy keresztjükre emlékeztessük őket, és elhangzott a találkozó mottója is, hiszen lényegében ez egy ígélet, egy igazi áldás: „Tenyerembe véstelek”.

Régóta kísér egy ír áldás, hadd idézzem ezt búcsúzóul: „Az Úr legyen előtted, hogy a jó utat mutassa neked. Az Úr legyen mögötted, hogy megvédjen a gonosz cselvetésétől. Az Úr legyen alattad, hogy felfogjon, ha leesel. Az Úr legyen melletted, hogy támogatasson, amikor elnehezdednek lépéseid. Az Úr legyen benned, hogy örömmel töltsön el, és megvigasztaljon, ha szomorú vagy. A Úr legyen fölötted, hogy megáldjon téged!”

■ CHLADEK TIBOR

Az ember „énje”

Ez az enyém. Nekem is. Akarok. Nem adom. Én is kérek. Vegyél föl a nyakadba! Megmondalak az apukámnak! Az enyém sokkal szebb, „beebeee”! Nem tudom. Most nem akarom. Mikor mehetek játszani? Félek a sötétben. Én Istenem, jó Istenem... Jelen. Otthon hagytam a tornacuccomat. De hiszen én készültem! Engem senki sem ért meg. Hagyjatok már engem békén! Átmentem. Megbuktam. Javítottam. Nekem tetszik. Ez vagyok én. Hogy áll nekem? Engem bámul. Akarsz velem járni? Boldog vagyok. Gondolj rám! Beiratkoztam. Elvégeztem. Megkaptam. Gratuláltak nekem. Sikerül elhelyezkednem. Értem, rendben. Most nem érek rá. Köszönöm, jól vagyok. Szeretsz engem? Én is. Holtomiglan. Üdvözlöm. Miben segíthetek? Szabadnapos vagyok. Kicsit keveslem. Mobilon mindig elérhető vagyok. Nem mondtam? Ne hozzon ki a sodromból! Hadd mutassam be a családomat! Jó éjt, kicsim! Egy szót sem akarok hallani többet! Fogadj szót nekem! Bújj ide mellém! A magam részéről végeztem. Én ezt nem tudtam. Az idegeimre méz, drágám. Véleményem szerint. Sajnálom, nem tehetek róla. Jaj, Istenem, segíts! Én is egyetértek. Nincs semmi bajom. Csalódtam benned. Íme, az önéletrajzom. Sikerült, megkaptam. Én döntök. Majd én megcsinálom. Kicsit kimerültem. Felelősségem teljes tudatában kijelentem. Szerencsém volt. Nem baj, megoldom. Nekem tökmindegy. Büszke vagyok rád! Alulírott azzal a kéréssel fordulok... Nekem ez jár. Tudomásul vettem. Miért pont én? Azt hittem, megúszom. Istenem, mi lesz most velem? Én csak azt akartam mondani... Bezzeg az én időmben! Remélem, még van időm. Nekem már mindegy. Nem nagyon járok sehová. Fáj a lábam. A végakaratom. Hol vagyok? Elmegyek. Köszönöm. Végem.

Isten „énje”

Alkotok neki hozzá illő segítőtársat. Szívárványívemet helyezem a felhőkre, az lesz a jele szövetségemnek. Vagyok, aki vagyok. Én, az Úr vagyok a te Istened. Ne félj, mert én veled vagyok! Neveden szólítottalak, enyém vagy. Én vagyok az első és az utolsó, rajtam kívül nincs más isten. Mielőtt megformáltalak az anyaméhben, már ismertelek. Én most a szádba adom ígémet! Népem nem ért meg engem. Elhagytak engem, a folyóvíz forrását, hogy repedezett falú víztartókat vájjanak. Én most rád támadok! Veszedelmet hozok erre a népre, mert megvetették tanításomat. Láttam útjait, mégis meggyógyítottam és vezetem őt. Én, én vagyok az, aki eltörlöm álnokságodat önmagamért. Engem keressetek, és éltek! Fömlálltom Dávid összedőlő sátorát. Majd én magam keresem meg juhaimat. Ez az én szolgálóm, akit támogatok. Én, az Úr elhívtalak az igazságért, én fogom a kezdetet. Én vagyok az, aki veled beszélek. Kövess engem! Jöjjetek énhozzám mindnyájan, akik megfáradtatok, és meg vagytok terhelve, és én megnyugvást adok nektek. Én sem ítélek el, menj békességgel! Ma a te házádban kell megszállnom. Ma, holnap és a következő napon úton kell lennem, de harmadnap bevégezem küldetésemet. Én vagyok a jó pásztor, én vagyok az ajtó, én vagyok a világ világossága, én vagyok az élet kenyere, én vagyok a szőlő, én vagyok az élő víz. Az én országom nem e világból való. Vegyétek, egyétek, ez az én testem. Igyatok ebből, ez az én vérem. Atyám, ha lehetséges, távozzék el tőlem ez a pohár. Még ma velem leszel a paradicsomban. Én Istenem, én Istenem, miért hagytál el engem? Atyám, a te kezembe teszem lelkemet. Nézzétek meg a kezemet és a lábamat, hogy valóban én vagyok. Én vagyok a feltámadás és az élet. Én vagyok az első és az utolsó és az élő. Szeretsz-e engem? Íme, én veletek vagyok minden napon a világ végzetéig.

■ VARGA GYÖNGYI



FOTO: LUKÁCS GÁBI

Kedves Gyerekek!

► Mostani sorozatunkban József történetével ismerkedhettek meg. Minden rész után egy-egy rejtvényt oldhattok meg. Küldjétek be a helyes megfejtéseket (akár utólag is), és jutalmul összegyűjthetitek a szereplők papírfiguráit, melyekhez egy-egy ráadás ruha is jár. Postacímünk: Evangelikus Élet szerkesztősége, 1085 Budapest, Üllői út 24. A borítékra írjátok rá: Gyermekvár.

7.

A fáraó az álmok megfejtése után valóban az idegen földről származó Józsefet nevezte ki Egyiptom felügyelőjévé. Nagy felelősséget és hatalmat adott ezáltal a kezébe. Isten is betartotta ígétét: hét esztendeig gazdag termés volt, József pedig nagyon sok gabonát begyűjtetett a

raktárakba. De bekövetkezett a hét szűk esztendő is. Ekkor az emberek messze vidékekről is odamentek, hogy vegyenek az elraktározott gabonából.

Egy nap József tíz testvére is útra kelt, de Benjámin apjuk, Jákób nem engedte velük.

Amikor a testvérek odaértek Józsefhez, arca borultak előtte, és nem ismerték fel őt. Ám öccsük azonnal rájuk ismert. Ahogy ott voltak előtte, eszébe jutottak a kévékről és az égitestekről szóló régi álmai. De nem mondta meg nekik, hogy ő az eladott testvérük, hanem nagy hangon megvádolta őket azzal, hogy biztosan kémek, mivel Kánaán földjéről jöttek.

– Nem is gabonát akartok venni, hanem ki akarjátok kémlelni Egyiptom védtelen részeit!

A bátyjai ijedten állították, hogy ez nem igaz.

– Soha nem voltunk kémek. Tizenketten voltunk testvérek. Egyikünk nincs

GYERMEKVÁR



Rovatgazda: Boda Zsuzsa

meg, legkisebb öcsénk pedig apánkkal maradt Kánaán földjén.

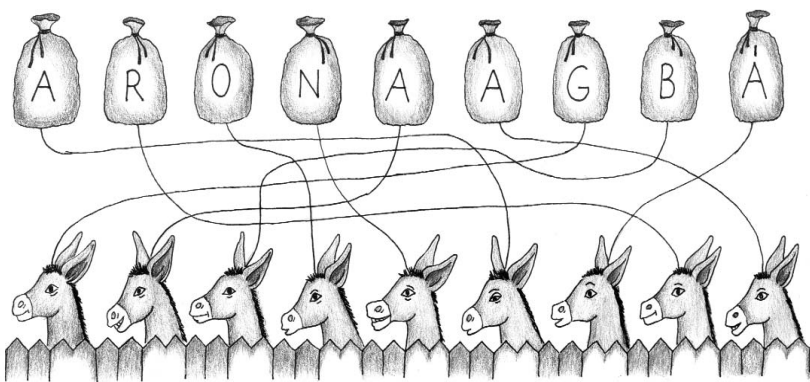
József azonban három napra börtönbe vetette őket. A harmadik napon így szólt hozzájuk:

– Ahhoz, hogy bebizonyítsátok, hogy becsületesek vagytok, maradjon az egyik testvéret az éhez családnak. De hozzátok el hozzám a legkisebb testvéreteket! Akkor elhiszem, amit mondotok, és nem fogtok meghalni.

Majd a szemük láttára megkötöztette Simeont. A szolgálát pedig utasította, hogy töltsék meg a testvérek zsákjait gabonával. Titokban még valamit belerajzolt mindegyik zsákba.

Azok mit sem sejtve felpakolták szamarikat, és elindultak. Hazafelé az egyik testvér megtalálta ezt a valamit a zsákjában, és mindannyian nagyon megijedtek. El sem tudták képzelni, hogyan került oda, és milyen büntetés várhat még rájuk emiatt.

Olvassátok össze a csacsikhoz tartozó zsákok betűjeleit, és megtudjátok, mi volt a zsákokba rejtve.



HETI ÚTRAVALÓ

Nem vagytok többé idegenek és jövevények, hanem polgártársai a szenteknek és háza népe Istennek. (Ef 2,19)

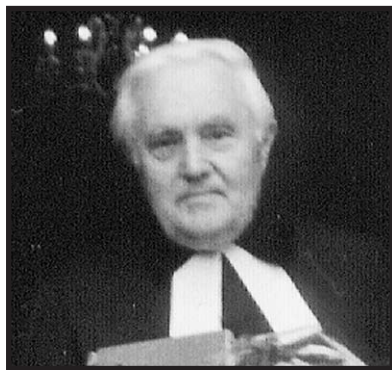


Szentháromság ünnepe után a 7. héten az Útmutató reggeli s heti igéi az Úristen háza népének örömmünepéről, az együttes kenyérfőzéssel és -evéssel, menyegzői vacsoráról tudósítanak. Megigazító igéjével így hív Isten minden embert hit által örök életre, mert „az Úr a föld és ami betölti, a földkerekség és minden lakója” (Zsolt 24,1; LK). A páska ünnepe előtt Jézus megvendégelte az őt követő ötezer férfit és hozzátartozóikat: „... vette a kenyereket, hálát adott, és kiosztotta az ott ülőknek; ugyanúgy osztott a halakból is, amennyit kívántak.” (Jn 6,11) De ő nem akart „kenyérkirály” lenni! Az első keresztény gyülekezetben az apostolok által is sok jel történt, „és amikor házanként megtörték a kenyeret, örömmel és tiszta szívvel részesültek az ételben; dicsérték az Isten” (ApCsel 2,46–47). Az eklézsiának, Isten újszövetségi háza népének az ismertetőjegyei: az apostoli tanítás, az anyagi közösségvállalás, az úrvacsora és az imádság közös gyakorlása. Mindennek egyik őszövetségi előképe Ezékiás „kísérlete” a páskaünnep megtartására. Eltávolították az összes tömjénező oltárt, majd levágták a páskabarányt, s Júda királya imádkozott értük. „Azután megtartották a Jeruzsálemben tartózkodó izráeliek a kovásztalan kenyerek ünnepét hét napon át nagy örömmel (...) dicsőítve őseik Istenét, az Urat.” (2Krón 30,21–22) Isten hívása – „... minden készen van; Jöjjetek a menyegzőre!” (Mt 22,4) – minden embernek szól, hogy hit és megtérés által ne csak elhívtottak, hanem menyegzői ruhás válasszottak is lehessenek Fia menyegzőjén. Ezt a boldog jövődöntő ígéri választott őszövetségi népének a Seregek Ura: „És bár átkozottak voltatok a népek között, Júda háza és Izráel háza, én megszűntem benneket, és áldottak lesztek. Ne féljétek, legyetek erősek!” (Zak 8,13) Az úrvacsora – „az áldás pohara, amelyet megáldunk” és „a kenyér, amelyet megtörik” (1Kor 10,16) – Krisztussal és egymással való közösséget teremt Isten háza népe között. „Ahol azt látod, hogy a szentségeket helyesen szolgálatják ki, biztosan tudhatod, hogy Isten népe van ott. Mert ahogy az ige jelzi az egyházat, ugyanúgy a kereszttség és az úrvacsora is.” (Luther) Nagycsütörtök este az utolsó páskavacsorát (lásd Lk 22,14–18) közvetlenül követte az első úrvacsora (lásd Lk 22,19–20). De „mi az oltáriszentség? Jézus Krisztus Urunk valóságos teste és vére kenyérből és borban, melyet Krisztus maga azért rendelt, hogy azt mi, keresztények együk és igyuk.” (Kis káté) Heti igénk kijelentése a Bárány menyegzőjén jut teljességre, ahol Jézus gyülekezetének tagjai Isten népének teljes jogú polgáraivá lesznek, s így imádhathják őt: „Halleluja, mert uralkodik az Úr, a mi Istenünk, a Mindenható!” De már itt: „Boldogok, akik hivatalosan a Bárány menyegzőjének vacsorájára!” (lásd Jel 19,4–9) Választottként e földön is „zengd, lelkem, Krisztus szent nevét, / És örömeinek dicséretét” (EÉ 591)!

■ GARAI ANDRÁS

Nagy Tibor (1914–2006)

Nagy Tibor Gyúrón született tanítói családban, Bonyhádon és Sopronban végezte tanulmányait. Segédlelkészként először Tordason, majd 1940-tól Székesfehérváron végezte szolgálatát, ez utóbbi helyen Irányi Kamill mellett, akinek kényszerű távozását követően a gyülekezet lelkésze lett. Így 1940 és 1984 között építette és védte a fehérvári gyülekezetet.



Építette – milyen könnyű leírni ezt a szót. Aki építkezett már, az tudja, mennyi fáradtság, teher, vesződség áll mögötte. S aki átélte a II. világháború utáni éveket, az épülő szocializmus „lendületét”, látta a tízezerszám költöző családok gyökértelességét, az el tudja képzelni, mit jelentett ebben az időben gyülekezetet építeni. Építeni az időben a nulláról, hiszen a front alatt mindössze nyolc evangélikus maradt a városban. Építeni, miközben látja a régi jó barátot, amint átmeleg az utca túloldalára, mert nem vállalja a találkozást. Építeni háznál keresztelve és a lelkési hivatalban tartott esküvőkkel. Építeni, sötétedés utáni látogatásokkal hűséges híveket keresve. Építeni, ékes nyelven ígért hirdető, kapcsolatok révén fiatalokat iskolába, dolgozókat munkahelyhez juttatva. Aki átélte ezt a kort, tudja, mit jelentett akkor gyülekezetet építeni. Nagy Tibor építette a gyülekezetet.

És védte. Mert állami vezetők szemeltek előbb a gyülekezi házra, majd a templomra is. Az előbbi nem tudta megvédeni a gyülekezetet – hálás vagyok Istennek, hogy az akkor küzdők közül legalább Nagy Tibor megélhette a kárpótlást –, a templomnak csak a kertje szenvedett veszteséget. Védni kellett a gyülekezetet, hiszen nyomozók kértek volna adatokat elsősorban az előd, Irányi Kamill ellen. Védni kellett, s nem volt más fegyvere, mint az ige szava, a bátor kiállás, szükség esetén a konfliktusok vállalása.

Gyülekezetépítő munkásságáért Székesfehérvár városa 2004-ben tiszteletbeli polgár címmel tüntette ki. Idén vehette át rubindiplomáját hittudományi egyetemünktől.

Ez a múlt. A mi kapcsolatunk azonban Tibor bácsival a jövő felé mutatott – két értelemben is. Több döntését csak egyekkel később értettem meg. Amikor negyvenéves évnyi szolgálat után nyugdíjba ment, és tejfölösszájú fiatal segédlelkész-

ként az övével szemben lévő lakásban élt, először mindig hozzá csengettek be. Nem csoda, hiszen a legtöbb családban nemzedékek óta ő végzett szolgálatot. Ő ajtót nyitott, s aztán az én lakásom felé mutatott: „Ott lakik a lelkész.” Semmiféle szolgálatot, még családnál végzett kazuáliát sem vállalt – hacsak én meg nem kértem rá őt. Az istentiszteleteken és a bibliaórákon rendszeresen részt vett feleségével, Elli néniel együtt, a beszélgetésekhez azonban soha nem szóltak hozzá.

Ezt a visszavonultságot csak évek távolából értem meg. Így biztosította azt, hogy folytathassam a szolgálatát. Ehhez Keresztelő Jánostól kapott tanítást Tibor bácsi: Jézusnak növekednie kell, nekem pedig szállanom. Ezt az éveken keresztül megszerzett tapasztalatot igyekszem továbbadni, s valamiképpen törekszem ezt megélni, megharcolni. Az a fontos, hogy Jézus növekedjék, s nem az, hogy általam, az én munkástílusom által történjék ez.

Tibor bácsival kapcsolatunk a jövő felé mutatott. Megadott az a lehetőség, hogy betegsége idején csepelel, majd józsefvárosi lakásán is együtt éljünk az úrvacsorával. S bár fizikai állapota egyre inkább a múlt felidézését valószínűsítette volna – s én kíváncsi is lettem volna életének egy-egy részletére –, az ige egyre inkább a jövő felé fordította tekintetünket. Tibor bácsi ilyenkor gyakran idézett igéket, igehirdetés-gondolatokat a pillanatnyi szenvedésről, amely nagy, örök dicsőséget szerez nekünk. S ezekből az ékes szavakból kitént, milyen hűséggel várja Isten országát, amelyet az Úr megígért az öt szeretőknek, s amely felé kilencvenkettedik évét betöltő június 28-án a földi világot elhagyva továbbindult.

■ BENCZE ANDRÁS

Kettős lelkészszentelés Budaörsön

► Az elmúlt hetekben országot jártak püspökeink, hogy felszenteljék a frissen diplomázott, szolgálatba álló lelkészeket. Dr. Fabiny Tamás, az Északi Egyházkerület püspöke július 23-án Budaörsön fejezte be első lelkészszentelést, kerületjáró útját, melynek során Pelikán Andrást és Simon Attilát bocsátotta az egyházi szolgálatra.

A két évvel ezelőtt épült templom falai először lehettek tanúi lelkészavatásnak. A fiatal gyülekezet örömmel fogadta be istentiszteleti közösségébe mind a két fiatal lelkészt.

Simon Attilát nem kellett bemutatni a gyülekezetnek, hiszen tíz éven át kántorizált Endreffy Géza lelkész mellett, aki most az Evangélikus Hittudományi Egyetem képviselőjében jelen levő dr. Csepregi András docenssel együtt vett részt a liturgia szolgálatában. Az alkalom emlékezetes pillanata volt, amikor nagyapja, Schulcz Jenő nyugalmazott vanyarci lelkész áldással indította el unokáját. Attila Budafokon született; most feleségével és két gyermekével együtt Aszódon él. Szolgálati területe egyházmegyei beosztott lelkészként az Észak-Pest Megyei Egyházmege lesz Mekis Ádám esperes vezetésével, valamint az Evangélikus Egyház Aszódai Petőfi Gimnáziumának és Kollégiumának iskolalelkészi szolgálatát dr. Roncz Béla igazgató felügyeletével.

A budapesti Pelikán András hatéves kora óta zenészek készült, a Zeneakadémia félbehagyva döntött a teológia mellett. Hatodétét a balassagyarmati gyülekezetben töltötte. Az avatást követő fogadáson a köszöntések sorában mentora, Bartha István szavai árulkodtak kapcsolatairól:



Pelikán András és Simon Attila

tukról: „Emelem poharamat arra, hogy a lelkészek között egyre több a barátom.”

András az évek során a budai oldalon több közösségében is megfordult. Budahegyvidéken keresztelték, kisiskoláskoráig ide járt. A kelenföldi evangélikus templomban konfirmált, majd teológiai évek alatt a csillaghegy-békásmegyeri közösség alkalmait látogatta. A most or-

szákos lelkész a Budai Egyházmegyében végez majd szolgálatot Bence Imre esperes irányításával.

Az istentiszteleten Fabiny Tamás a lelkészjelöltek által választott igéből (Lk 17,10) a „haszontalan szolgák vagyunk” állítást emelte ki. Utalt arra, hogy haszont-

vú társadalomban élünk, amelyben nemcsak a gazdasági életet és vállalkozásokat, hanem az emberi kapcsolatokat is a remélt nyereség mértéke határozza meg. Az egyházat azonban nem ilyen érdekek mozgatják. Aki Krisztus tanítványa, az „haszontalan szolga”, de tudnia kell, hogy munkája nem hiábavaló az Úrban.

■ HORVÁTH-HEGYI OLIVÉR

Párbeszédben a hit és a művészet

ÉGTÁJOLÓ



A keresztény egyháznak és az egyetemes képzőművészetnek ismeretek a nagy központjai, történelmi hivatkozási pontjai. Ilyen volt az idők folyamán Párizs, Róma, Firenze, Wittenberg, Genf, ilyen volt magyar viszonylatban Debrecen, Sopron, Kolozsvár, illetve képzőművészetünk 20. századi történetében Budapest mellett Nagybánya és Szentendre.

Azóta nagyon változott a világ és a térkép is, különösen a magyar térkép. Megváltoztak az arányok, a léptékek, s néhány változáson esett át a mentalitás, a szemléletmód, az erkölcs és a közlés is. Az ezredfordulón egy új, addig ismeretlen település neve került fel a képzőművészet és egyház térképére egyaránt: a kalotaszegi Zsobok. Itt szerencsésen ötvöződött, alakult sajátos szellemi, lelki élettérre a hit és a művészet mára már egyre ritkább szimbiózisra.

Az erdélyi evangélikus és református egyház szellemi és anyagi támogatásának, valamint az evangélikus Essig művész házaspár fáradságát nem ismerő szervezőmunkájának köszönhetően a kalotaszegi Zsobok ember-és természetadta szépsége az idén is sok képzőművészt vonzott Erdély és a történelmi Magyarország minden tájáról az immár tizenegy éves hagyománnyal rendelkező nemzetközi alkotótáborba. A háttér-műhely – az evangélikus ihletettségű Reményik Sándor Művész Stúdió Alapítvány ars poeticájához híven – rendhagyó módon igyekszik újra egységes látásba összefogni, beszélgetésre, dialógusra ösztönözni a vallást és a művészetet anélkül, hogy bármelyik feladni kényszerülne tartalmi, formai sajátosságait, önkifejezésének jellegét, önálló identitását.

2006 júliusában engem ért a megtiszteltetés, hogy megtarthattam a tradicionális nyitóáthítatot, és ezt követően egy rövid előadásban szóltam a hit és művészet viszonyáról, a 20. századi értékremités és alkotás kockázatairól. Ezáltal is hangsúlyt kapott – immár teológus részéről is – a hit és a művészet, a transzcen-

denciaélmény és a szépség összetartozásának evidenciája, igénye.

Tizenegy év alatt több mint száz képzőművész, író, esztéta, művészettörténész, közéleti személyiség és nem utolsósorban teológus, lelkész volt jelen az alkotótáborban.

Egyre inkább tudatosult bennünk (és konkrétan meg is fogalmazódott), hogy az egyháznak és a művészetnek szüksége van egymásra, vallásnak és képzőművészetnek rengeteg mondanivalója van egymás számára. A hit megfogalmazásának – ami nem kimondottan csak verbális aktus – szüksége van a művészetek „látására”, formanyelvére, de a művészetnek is szüksége van a kinyilatkoztatás tartalmára, arra a nagyon is különleges inspirációra, amelyet kizárólag az élő hit adhat neki.

Előadásomban arra próbáltam választ keresni, hogy hol találkozik a hit és a művészet a maga mélységében, van-e egyáltalán egy ilyen találkozási pont. Abból indultam ki, hogy a kortárs művészetek – beleértve részben a jelenkori irodalmat is – legfontosabb megválaszolandó, örök nagy kérdése, hogy kicsoda az ember. Meg nem szűnő kérdéssel, próbálkozásokkal, kísérletezgetésekkel, egy gyorsan változó valóság konstellációjában folytatja tájékozódását, hogy keresse az istenkérdéssel.

Művészet és istenhit – az egyik az embertől való elindulás és az Istennel való találkozás, a másik az Isten valóságából való kiindulás a kinyilatkoztatás révén és az emberrel, Isten képességével való, életre szóló találkozás. Ebben a pillanatban úgy érzem, mindkettőre érvényes, hogy nem elfordulva az embertől Istenért és nem elfordulva Istentől az emberért, hanem e kettő harmonikus egységében megmaradva kap igazán értelmet a hit és a valódi szépséget kifejező művészet.

Rohanó, állandó időkrízisben szenvedő világunkban csoda valami olyat alkotni, ami szép, ami nemes, egyáltalán csoda, ha ki tudunk szakítani az alkotásra némi időtöredéket a nagy időtlenség-ből. Atomizálódott, az értékválság zavarodottságában szenvedő világunkban – ahol civilizációnk és benne a művészet is kérdésessé válik, ahol teljesen relativizálódnak az értékek – csoda az a bátorság, amellyel a mai képzőművészet értékalkotást kockáztat. Bátor vállalkozás az egyre engedékenyebb, szétesőbb, plu-

ralista világban új esztétikai, tartalmi támpontok után nyúlni.

Az emberi gondolkodás történetének kezdetén a hit, a művészet és a tudomány nem járt külön utakon. Képviselőik együttesen próbálták megközelíteni és értelmezni Isten, a teremtett világot, és helyet kerestek benne az embernek. A középkori skolasztika is úgy értelmezte a szépséget mint transzcendenciát, mint Istennek és az ő kimondhatatlan szépségének a teremtett világban való megnyilatkozását. Ez a szépség, az isteni áradás az egész teremtettségben, és megjelenik mint egységbe foglaló harmónia, mint a létezés polifóniája, melyről csak elragadtatással beszélhet a szemlélődő. Bár a történelem folyamán a szálak különváltak, a valóság – amelyet, illetve akit a művészet és a hit a maga eszközeivel igyekszik megragadni – ugyanaz maradt.

A kalotaszegi zsoboki képzőművészeti táborban egybefonódik az egyház, a vallás, a teológia és a művészet, a szépség fáradhatatlan kifejezése. A pap és a művész nem más, mint antenna. Érzékenyen „fogják” a környezeti hatásokat, és átalakítva, értelmezve adják tovább őket – anélkül hogy értékükből valamit is veszítenének, sőt ezáltal valami új teremtésére, új látásra serkentenek. A kalotaszegi élet még ma is, mindenek ellenére iható forrás, és az elvonatkoztatás végtelen lehetőségét rejti magában. Mert küzdelmes, szenvedésekkel és csalódásokkal terhes. S mert színpompás, méltóságos és elgondolkodtató.

Az örök Kalotaszeg már művészi igazság lett, multhatatlan remény. A művészet – csakúgy, mint a vallás – nem tárgyi érték, hanem lelki, spirituális élmény. A lélek titkait csak a vallás és a művészet képes a maga szigorúan szubjektív eszközeivel megtapasztalni és ábrázolni.

A zsoboki alkotótábor résztvevői tulajdonképpen képzőművész-műhelye avanszált gyülekezetté fejlődtek.



Adorjani Dezső Zoltán püspök Erdélyi Egyházkerület

ISTENTISZTELETI REND | 2006. július 30. – Budapest

Szentháromság ünnepe után 7. vasárnap. Liturgikus szín: zöld.

Lekció: Mk 8,1–9; 2Móz 16,2–3.11–18. Alapige: Róm 6,19–23. Énekek: 327., 459.

I., Bécsi kapu tér de. 9. (úrv.) Balicza Iván; de. 10. (német) Andreas Wellmer; de. 11. (úrv.) Juha Palm; de. 6. Balicza Iván; II., Hívősvölgyi út 193., Felső de. 10. Gyekiczky János; II., Modori u. 6. de. 3/4 de. 11. Sztójánovics András; Pesthidegkút, II., Ördögárok u. 9. de. fél 10. (úrv.) Takács József; Csillaghegy-Békásmegyer, III., Mező u. 12. de. 10.; Óbuda, III., Dévay Bíró M. tér de. 10. Bálintné Varsányi Vilma; Újpest, IV., Lebstock M. u. 36–38. de. 10. Solymár Péter Tamás; V., Deák tér 4. de. 9. (úrv.) Cselovszky Ferenc; de. 11. (úrv.) Smidélusz Gábor; de. 6. (orgonazenés) Gerőfi Gyuláné; VII., Városligeti fasor 17. de. 11. (úrv.) Aradi György; VIII., Üllői út 24. de. fél 11. Kertész Géza; VIII., Rákóczi út 57/a de. 10. (szlovák, úrv.) Szpisák Attila; VIII., Karácsony S. u. 31–33. de. 9. Kertész Géza; VIII., Vajda P. u. 33. de. 9. (úrv.) Smidélusz András; IX., Gát utcai római katolikus templom de. 11. (úrv.) Szabó Julianna; Kőbánya, X., Kápolna u. 14. de. fél 11. Smidélusz András; Kelenföld, XI., Bocskai út 10. de. 8. (úrv.) dr. Joób Máté; de. 11. (úrv.) dr. Joób Máté; de. 6. (vespera) Blázy Árpád; XI., Németvölgyi út 138. de. 9. (úrv.) Blázy Árpád; Magyar tudósok krt. 3. (Egyetemi Lelkészség) de. 6. (úrv.) Barthel-Rúza Zsolt; Budagyöngye, XII., Szilágyi E. fasor 24. de. 9. (úrv.) Veperdi Zoltán; Budahegyvidék, XII., Kék Golyó u. 17. de. 10. (úrv.) Bácskai Károly; XIII., Kassák Lajos u. 22. de. 10. Kende György; XIII., Frangepán u. 41. de. fél 9. Kende György; Zuglói, XIV., Lőcsei út 32. de. 11. (úrv.) Tamásy Tamásné; XIV., Gyarmat u. 14. de. fél 10. Tamásy Tamásné; Pestújhegy, XV., Templom tér de. 10. (úrv.) Kende K. Péter; Rákospalota, XV., Régi Főti út 75. (nagytemplom) de. 10. Bátorovszky Gábor; Rákosszentmihály, XVI., Hősök tere 10–11. de. 10. Rőzse István; Cinkota, XVI., Batthyány I. u. de. fél 11. Blatiniczky János; Mátyásföld, XVI., Prodám u. 24. de. 9. Blatiniczky János; Rákoshegy, XVII., Tessedik tér de. 9. Eszlényi Ákos; Rákoskeresztúr, XVII., Pesti út 11. de. fél 11. Eszlényi Ákos; Rákoscsaba, XVII., Péceli út 146. de. 9. Wiszkidenszky András; Rákosliget, XVII., Gőzön Gy. u. de. 11. Wiszkidenszky András; Pestszentlőrinc, XVIII., Kossuth tér 3. de. 10. dr. Korányi András; Pestszentimre, XVIII., Rákóczi út 83. (református templom) de. 8. dr. Korányi András; Kispest, XIX., Templom tér 1. de. 10. Széll Bulcsú; XIX., Hungária út 37. de. 8. Széll Bulcsú; Pesterzsébet, XX., Ady E. u. 89. de. 10. Győri János Sámuel; Csepel, XXI., Deák tér de. fél 11. Zólyomi Mátyás; Budafok, XXII., Játék u. 16. de. 10. Solymár Gábor; Budaörs, Szabadság út 75. de. 10. Endreffy Géza; Názáret-templom, Mátyásföld-Bagolyvár de. 11. dr. Zsigmond Árpád.

ISTENTISZTELETI REND | 2006. július 30. – Balaton

Alsódörgicse de. 11.; Balatonalmádi du. 4.; Balatonboglár de. 11.; Balatonfenyves (református templom) du. 6.; Balatonfüred de. 9.; Balatonszárszó (evangélikus üdülő) de. 10.; Hévíz du. fél 5.; Keszthely de. fél 11.; Kötöcs de. 10.; Kővágóörs de. fél 12.; Mecskehely de. 11.; Nagyvásony du. 2.; Révfülpöl de. 10.; Siófok de. 10.; Sümeg du. fél 3.; Szentantalfa de. 3/4 10.; Veszprém de. 10.; Zánka de. fél 9.

NÉMET NYELVŰ ISTENTISZTELETEK

Balatomboglár de. fél 10.; Hévíz de. fél 10.; Siófok (kápolna) de. fél 10.

■ Összeállította: BODA SZUSZA

Innál velünk egy jó feketét?

ÜZENET AZ ARARÁTRÓL



Rovatgazda: Jerabek-Cserepes Csilla
E-mail: ararat@lutheran.hu

▶ Talán mondhatjuk, hogy a múlt héten lezajlott evangélikus ifjúsági találkozón a környezetvédelem ügyét fölállaló Szélrózsza-liget egyik legnépszerűbb tevékenysége a kávéfőzés volt. Az utolsó pillanatokban előkészített program nem várt sikert aratott...

Szinte még be sem fejeztük csütörtök reggel a sátor körüli teendőket, máris szállingózni kezdtek az érdeklődők. A finom kávénak hamar híre ment. Napról napra egyre hosszabb sorok alakultak ki, mivel a programoktól és hajnalig tartó beszélgetésektől egyre fáradtabb résztvevők szívesen látogattak el a liget fái árnyékába, hogy elfogyasszanak egy-egy csésze mexikói eredetű, olasz pörkölésű feketét. Külön említjük meg, hogy a kávé nem eldobható műanyag poharakba töltöttük, így előfordult, hogy éppen a mosogatás miatt kellett várakozni – ez azonban nem riasztotta vissza a kávézni vágyókat.

Célunk természetesen nem a kávéfogyasztás népszerűsítése volt, hanem az, hogy figyelmeztessük számos, fejlődő országból származó alapanyag és termék fogyasztóit: nem mindegy, mi és miként kerül nap mint nap az asztalunkra. Hogy mitől volt olyan népszerű ez a kezdeményezés? Olvasóinknak is elárulhatjuk a titkot: nem csak a kávé jó íze miatt. A ligetben elkészített ital ugyanis méltányos kereskedelemről származó termék volt.

A méltányos vagy becsületes kereskedelem (angolul *fair trade*) olyan üzletpolitika, amely hangsúlyt helyez arra, hogy a fejlődő világbeli termelő megkapja a terményéért az őt megillető pénzt. Jelenleg a „nem méltányos”, megszokott kereskedelemben forgalmazott kávé árának

maximum 1-2%-a illeti a termelőt. Vagyis ha valaki vásárol egy kapucsínót 300 Ft-ért, abból a termelő 4-5 forintnyi „hasznot” kap, ezzel szemben a forgalmazó cégek a kávé árának 50-70%-át teszik zsebre.

„A méltányos kereskedelem a nemzetközi árucere szokásos felfogásától eltérő megközelítés. Kereskedelmi partnerséget jelent, amely a hátrányos helyzetű termelők számára hivatott a fenntartható fejlődést előmozdítani elsősorban jobb kereskedelmi feltételek biztosításával, valamint a fejlett országokban folyó szemléletformáló kampányokkal.” (FINE – az Alternatív Kereskedelem Nemzetközi Szövetsége, 1999. áprilisi közgyűlés)

A méltányos kereskedelem alapelvei és céljai a következők:

1. A termelők életkörülményeinek és jólétének javítása a piachoz való könnyebb hozzáféréssel, a termelőket összefogó szervezetek erősítésével, magasabb felvásárlási árak garantálásával és a kereskedelmi kapcsolatok folytonosságának elősegítésével.
2. A hátrányos helyzetű termelők – különös tekintettel a nőkre – lehetőségeinek szélesítése, illetve a gyermekek kizsákmányolásával szembeni védelme.
3. A fogyasztók figyelmének felkeltése a nemzetközi kereskedelem negatív hatásaira, illetve arra való ösztönzésük, hogy vásárlóerejükkel jó célok érdekében használják.
4. Pozitív kereskedelmi kapcsolatok kialakítása, melyeket a párbeszéd, az átláthatóság és a tisztelt jellemez.

5. A hagyományos nemzetközi kereskedelem gyakorlatának és szabályainak megváltoztatása.

6. Az emberi jogok védelme a társadalmi igazságosság, a környezetvédelem és a gazdasági biztonság által.

A méltányos kereskedelem kezdetei az 1950-es évek végére tehetőek, amikor a brit Oxfam cég kínai menekültek kézimunkáit vásárolta meg – becsületes áron. Ugyanez a társaság 1964-ben megalapította az első *fair trade* szervezetet. A mozgalom gyorsan terjedt Európában, hiszen ezzel párhuzamosan más hasonló szervezetek is megalakultak. Az első *fair trade* kávé 1973 őszén kezdték forgalmazni, majd a '80-as évekre nemcsak a termékek skálája bővült (kávé, teák, nádcukor, kakaó, diófélék, rizs, fűszerek, déligyümölcsök, valamint kézműves termékek forgalmazása), hanem az egyik fő hangsúly is áttolódott a minőség biztosítására. (Ezért is lepődtek meg a Szélrózsza-ligetben is oly sokan a kávé különlegesen jó ízén.)

A méltányos kereskedelem fogyasztói bázisa gyors ütemben növekszik Európában, azonban Magyarországon ez a folyamat lassabban zajlik. Bár egyre több vásárló tartja fontosnak a termelés és az előállítás minőségbiztosítását, sajnos a termelő megélhetése még viszonylag keveseket érdekel. Keresztényként azonban nem hagyhatjuk figyelmen kívül a távoli országokban élő testvéreink életét érintő kérdéseket sem. Ha csak ennyivel is hozzájárulhatunk ahhoz, hogy ne legyenek a multicégek kizsákmányolásának áldozatai, tegyük meg ezt a lépést!

Budapesten *fair trade* árut forgalmazó helyek: Treehugger Dan's kávézó és antikvárium – Budapest VI. kerület, Csengery u. 48.; Bio-csemege – Budapest VIII. kerület, József krt. 25.

■ JERABEK-CSEREPESES CSILLA,
KODÁCSY-SIMON ESZTER

Változó világban...

▶ Három nap – mi az a három nap? Mit lehet beszélni, hallgatni három nap alatt? Bizony sokat. Egymás között is, hiszen Nyíregyházáról, Pécsről, Nagykanizsáról, Magyaracskáról, Budapestről és környékéről gyülekeztek a külmiszió barátaival Piliscsabára. De jöttek Erdélyből és Hollandiából, a bajor missziótól és a Református Zsinati Iroda önkéntes szolgálatából is. Idősek és gyerekek, lelkészek és laikusok ültek együtt az ige körül július 9. és 12. között Piliscsabán.

Három nap vajon elég idő-e ahhoz, hogy feldolgozzuk a rengeteg kapott információt? Bizony hetek kellenek hozzá, hogy szívünkben forgatva megérjünk, gyümölcsöt hozzanak az elhangzottak.

A változó világban A Változatlanról címmel szövegtől az igehirdetések, az előadások. A nagymértékben megváltozott világról, a más módszerekkel működő

taiknak, és újakat is szereztek. Az önkéntes csoport öt különböző nemzeti-szerű tagja vidáman törte a magyart, és mindannyian lelkesen magyarázták, mit láttak, tapasztaltak hazánkban az elmúlt tíz hónapban.

A három nap során imádkozó közösség kovacsolódott a résztvevőkből. Minden reggel imaközösség vitte Isten elé a más kultúrákban nehéz körülmények között áldozatos munkát végző misszionáriusokat, a kongói árva gyermekeket, a hazánkból misszióba készülőket, a háborúk miatt szenvedőket. Könyörögtek Isten Szentlelkéért a megadott magyar gyülekezet számára, áldásért az igehirdetők és az előadók szolgálataihoz. A jelenlévők felelősséggel imádkoztak egyházunk itthon és külföldön végzett missziói munkájáért, azért a sok, Jézus Krisztusról tudni nem akaró hazánkfiaért, akinek a megtérése egész országunk javára válhatna.

A befejező úrvacsorai istentiszteletről is a „sátorban”, a szabadban gyűltünk össze. A gyermekek lehajtott fejükre ál-



Kiscsoportos foglalkozás

missziókról, a változó, mert mindig hozzánk alkalmazkodó Istenről, aki mégis változatlan: lehajló szeretetében ugyanaz tegnap, ma és mindörökké.

A piliscsabai Béthel Missziói Otthon befogadó szeretete megértette a szívet. A két „tábor”, a gyerekek és az idősebbek csoportjai szeretetben, jókedvűen, mégis fegyelmekkel alkalmazkodtak egymáshoz. A tágas kert a jó időben helyet adott a játéknak és a bibliaköröknek egyaránt.

Reinhold Hansen, a bajor misszió Afrika-referense azonnal otthon érezte magát, és – mint az „Afrika nap” főszereplője – fáradhatatlanul tartotta előadásait felnőtteknek és gyerekeknek, vetítésel és anélkül, ahogy a helyzet megkívánta. A holland Kool kislányok természetesen tagolódtak be a húszfős gyerektáborba, megtalálták az angolul kicsit is tudókat, és buháni élményeikről meséltek nekik. Az erdélyiek – igaz, nem először jöttek – örültek régi barát-

dást kaptak, a többieknek Jézus Krisztus testét és véréit osztotta Ittész János. Egyházunk elnök-püspöke sok más tevékenysége mellett sem mondott le a missziókért felelős szolgálatáról, tudva, hogy Jézus tanítványainak a legfontosabb tevékenysége a misszió: „Menjetek el, és hirdessétek az evangéliumot!”

A krónikás nem készült szigorú tematikus beszámolóra. Csak azt szeretné, hogy az Evangelikus Élet olvasóiban is megerősödjön az elhatározás: ezután nagyobb figyelemmel kíséri az Evangelikus Külmisziói Egyesület tevékenységét, felvállalja missziós tevékenységének irányait, imádságaiban hordozza a szolgálatokat végzőket, és szükség esetén anyagilag is támogatja a külmiszió munkáját.

„Sebten elmúlik rövidke időm. / Földi fény tűnik, fakul az öröm. / Változik, pusztul minden körülem. / Te, ki nem változol, maradj velem!” (EÉ 121,2)

■ BENCZE IMRÉNÉ

Evangelizáció Kapolcson

Evangeliumi Műhely címmel a Lutheránus Megújulás irányítása alatt immár hatodik éve szerveznek evangelizációs szolgálatot a Művészetek Völgyében. A július 28. és augusztus 6. között megrendezett fesztiválon három helyszínen – a kapolcsi és a taliándörögdi evangélikus templomban, illetve a kapolcsi Kis Eperfa Pincehátnál – folytatnak majd missziói munkát a történelmi és a szabadeyházak képviselői. A hangsúlyt elsősor-

ban a beszélgetésekre, a személyes találkozásokra, az úgynevezett szelíd evangelizációra helyezik.

Ismerek egy embert... címmel a fesztivál ideje alatt minden nap 17 órakor tartanak majd istentiszteletet a kapolcsi templomban. A Biblia Galéria hangzó kiállítására is ide várják az érdeklődőket. Taliándörögdon a Teremtő lenyomatok című kiállítást tekinthetik meg az oda látogatók, míg a Kis Eperfa Pincehátnál moziklub

üzemel majd. Ugyanitt diszkrét lelki segítséget is részesülhetnek az arra szorulóak. A további programok között vetített képes előadás, színdarab, komoly- és könnyűzenei koncert is szerepel.

Az Evangeliumi Műhely, valamint a Művészetek Völgye programjairól a <http://www.kapolcs.hu/> weboldalon találhatóak bővebb információkat.

Valahogy kevés a pad...

Bayer Zsolt egyik novellájában ezt olvashatjuk: „Ültem az óceán partján, hátamat sziklának vetve, minden óceán minden partján...” Talán nem orrol meg rám az író, ha ezt annyiban módosítom: minden fesztivál minden padján. Valahogy azokon a fesztiválokon, ahol van Közös Pont sá-

vendégeinket a Közös Pontban, a római katolikus, református és evangélikus egyházak sátrában.

Volt, hogy már a babzsákokon sem tudtunk helyet szorítani egymásnak, mint Hegyalján, vagy a Balaton vízében felállított pótsátorban (!) sem, mint az

tétkendünkkel teljes összhangban – képek valahogy jelen lenni egy könnyűzenei fesztiválon. Valahogy mélyen érinti az érdeklődőket a napi téma, vagy őszinte válaszokat akarnak kapni az Istenről, a hitről, az egyházzal feltett kérdéseikre. De akad, aki segítségért tér be hozzánk, mert valahogy úgy gondolja, itt tényleg meghallgatják.

Valahogy érdekesek meghívott vendégeink is, és figyelemre méltók a filmek, amelyeket éjszakánként vetítünk. Persze van, aki csak két koncert között ül be kicsit megpihenni, hogy aztán késő éjjel vagy másnap valahogy visszatérjen újra, mert számunkra nem csak a helyet foglalta a sátorban. Mindig van mindenből elég, csak valahogy pad jut kevés... Valahogy a hangzavarban is megértjük egymás szavát, és az ige tisztábban hallható az esti áhítatokon a Közös Pontban, mint néhány felkapott zenekar. Az sem gond, ha elmegy az áram, mert esténként sok apró mécses lángja valahogy túragyoghatja egy színpad modernül villódzó fénytechnikáját. Akárhik vesznek búcsút egymástól a sátorban, valahogy boldogok.

Egyre inkább úgy gondolom, hogy a valahogynak köze lehet a kegyelemhez. És akkor mindegy, hogy van-e elég pad, hiszen így tényleg nem számít, hová ülünk. Különben is, valahogy idén szőnyeget és gyékényt is vettünk már a sátorba...

■ BEDECS ANDRÁS



FOTO: DOMOTOR CSABA

tor, mint például a VOLT, a Hegyalja, a Sziget fesztiválon és az Egyetemisták és Főiskolások Országos Turisztikai Találkozóján (EFOTT), nincs elég pad. Nem panasz ez, hanem örömteli felismerés: esetenként nem tudjuk hova leültetni a

EFOTT-on. A Közös Pont valahogy mindenki számára vonzó. Talán azért, mert lehet rajzolni a napi témával kapcsolatban, vagy mert provokatív, hogy vannak olyan fiatalok, mint mi, „közöspontosok”, akik – keresztény/keresztényen ér-

Szélrózsza

Örömhír címmel egyházunk műsorát közvetíti a Magyar Televízió augusztus 6-án, vasárnap az m1-en 15 órai kezdettel. Az adásban beszámolót láthatunk a Szélrózsza-találkozókról. A műsort augusztus 13-án, vasárnap az m2-n 9 órakor megismétlik.

A Magyar Rádió evangélikus félórása július 31-én, hétfőn hangképes beszámolót ad a Szélrózsza-találkozókról 13.30-kor a Kossuth adón.

A Duna Televízió Isten kezében című sorozatműsorában összefoglalót közvetít a Szélrózsza-találkozókról augusztus 19-én, szombaton 12.05-től. Ismétlés: augusztus 22. kedd, 8.30. Szerkesztő: Nevelős Zoltán, rendező: Horváth Tamás.

Szálláslehetőség

A Debreceni Evangélikus Egyházközség szálláslehetőséget kínál olyan egyetemisták vagy főiskolások részére, akik Debrecenben tanulnak, vagy ott kezdik meg tanulmányukat. Elsősorban olyan fiatalok jelentkezését várjuk, akik igénylik a gyülekezeti közösséget, és szeretnének részt venni annak életében, továbbá lehetőségük szerint segítik és támogatják az egyetemisták között végzett szolgálatot.

Az elhelyezés az új gyülekezeti ház tetőterében, két kétágyas és egy háromágyas szobában történik.

A szállás költsége 12 000 Ft + rezsij/hó.

A jelentkezéseket írásban kérjük elküldeni az egyházközség címére: 4025 Debrecen, Miklós u. 3. A jelentkezéshez önéletrajz és lelkesítő ajánlás csatolása javasolt.

A jelentkezés meghosszabbított határideje: 2006. augusztus 10.

Bővebb tájékoztatás Réz-Nagy Zoltán lelkésztől kérhető a 20/824-4077-es számon.

HÍREK, KÖZLEMÉNYEK, ESEMÉNYEK

A Nyíregyházi Evangélikus Kossuth Lajos Gimnázium magyar – bármilyen (esetleg média) szakos tanári állást hirdet. Jelentkezni lehet a 42/410-031-es telefonszámon.

Fizessen elő
lapunkra!

mtv Mai hitvallások címmel dr. Csepregi Gyuláról készült portrét láthatunk a Magyar Televízióban augusztus 2-án, szerdán az m1-en 16.30-kor. Az adást augusztus 6-án, vasárnap 11.20-kor ismétlik meg az m2-n. Szerkesztő: Nagy László.

Magyar Rádió Evangélikus istentisztelet-közvetítés a Magyar Rádióban A Magyar Rádió a Kossuth adó hullámhosszán július 30-án 10 óra 4 perctől Hatvanból közvetíti az istentiszteletet. Igét hirdet Fatalin Helga, a gyülekezet lelkésze.

Felhívás gyülekezeteink és egyházmegyeink számára

Az egyházi szolgálat külön területeiről szóló 2005. évi V. törvény 68. §-a az Országos Egyházi Iroda feladatává tette az egyházi egyesületekről, azok képviselőiről és a kialakított kapcsolatokról szóló nyilvántartás vezetését, amely az egyházi önkormányzatok jelentéseinek alapja.

Kérjük, hogy valamennyi egyházi önkormányzat legkésőbb 2006. augusztus 31-ig tegyen eleget a jelentéstételi kötelezettségnek.

Országos Egyházi Iroda

Következő számunkból:

Nemzetiségi gyökereink

LAPUNK
A VILÁGHÁLÓN:
WWW.EVELET.HU

A héten a következő gyülekezeteinkért imádkozunk: Pustaszentlászló (vasárnap); Rábaszentandrás (hétfő); Dunaújváros-Kisapostag (kedd); Gyoma (szerda); Békéscsaba-Erzsébethely (csütörtök); Pestújhely-Újpalota (péntek); Szakony (szombat).
A Lutheránus Megújulás által szervezett imazogalom

APRÓHIRDETÉS

Kaposvár mellett, a gálofai idők ott honában férőhelyek lekötethők. Tel.: 20/594-5568; www.galosfa-termal.hu.

Egymanuális, pedálos, hatregiszteres, mechanikus orgona eladó. Érdeklődni: 30/554-8190.

Egyetemista fiú Budapesten albérleti szobát keres zongorahasználattal. Tel.: 78/412-393.

XII. ker., Maros utcában 2 szobás lakás 65 ezer Ft + rezsizárattal. Érdeklődni: 30/664-1465.

Új nap – új kegyelem

Vasárnap

Jeruzsálemet hegyek fogják körül, népet pedig az Úr karolja át most és mindörökké. Zsolt 125,2 (Jn 14,17; Jn 6,1-15; ApCsel 2,41-47; Zsolt 139) Milyen az, amikor „átkarol az Úr”? Ady Endre szerint például ilyen: „Mikor elhagytak, / Mikor a lelmem roskadozva vittem, / Csöndesen és váratlanul / Átölelt az Isten.” A mi életünket is ilyen csendesen és váratlanul lepi meg „az Úr érkezése”, de másként: valakinek a szava, egy tette, egy igehirdetés, egy életesemény, egy döntéshelyzet közepette – Isten kereső szeretete fantáziadús és ezerszínű. A célja egy: hogy magához vonjon, „karjába vegyen”. Milyen bensőséges kép ez (de nem giccses!), és milyen mély tartalmat hordoz! Talán ma, ezen a nyári vasárnapon egy „néma, igaz öleléssel” jön hozzád is, mint a nagy költőhöz.

Hétfő

Mózes így szól hozzájuk: Szívleljétek meg mindazokat az ígéket, amelyekkel ma intelek benneteket. Mert nem üres beszéd az számotokra, hanem életet jelent nektek. 5Móz 32,46-47 (Jn 6,63; 2Krn 30,13-22; Jn 7,14-24) Mózes búcsúzik az élettől, a néptől, teljesítette a rábízott feladatot. Végehez ért küldetése. Még megpillantja az ígéret földjét, de be már nem mehet oda. Összefoglalja búcsúzóul a lényegét, egyszerűval mindazt, ami az életet jelenti a mindenkori embernek. Ma sem másban van az életünk, a jövőnk, mint az igében, de már a testté lett Igében: Krisztusban. Sok-sok üres beszéd kerülget minket, meg akar nyerni magának vezető, politikus, és hitünkben is megpróbálnak megintgatni bennünket. Szívleljük meg az életet jelentő igét!

Kedd

Nagy az ereje az igaz ember buzgó könyörgésének. Jak 5,16b (Zsolt 69,14; Mt 22,1-14; Jn 7,25-30) Jakab „receptje” az imádság. A bajban kapkodó, az örömben fekevesztett embert egyaránt csendre, imádságra biztatja. Miért? Mert az imádság nem a legvégső megoldás, ha már minden emberi okosság csődöt mondott, és semmi más nem segít úgysem – hanem a legelső! Istent bevonni bármilyen élethelyzetünkbe a legtermészetesebb, legősintébb, legmegnyugtatóbb dolog. Imádkozhatunk másokért is. Kérhetünk mi is valaki mást, hogy imádkozzon értünk. Az Úristenhez való személyes oda-fordulás – igazi orvosság.

Szerda

Békés hajlékban lakik majd népem, biztonságos lakóhelyeken, gondatlan nyugalomban. Ézs 32,18 (Jel 7,15-16; Zak 8,9-17; Jn 7,31-39) Sokan egy életen át küzdenek, hogy békés hajlékuk legyen. Örözött lakóparkban lakást venni lehetséges, de nyugalmat, lelki békét, biztonságot aligha... Ismerek néhány harmonikus, kiegyensúlyozott, derűs embert, akik az otthona számomra mintául szolgálnak. Nem a kerület imponál, ahol élnek. Hanem az az otthon, amely, hála Istennek, mindannyiunké lehet az ígéret szerint, s akár már ma „odaköltözhetünk”: Isten oltalmában van hely számunkra!

Csütörtök

Uram, ne vond meg tőlem irtalmadat, szereteted és hűségéd őrizzen szüntelen! Zsolt 40,12 (Jn 16,27; 1Kor 10,16-17; Jn 7,40-52) Milyen jó lehet ilyen bizalmas, közvetlen párbeszédben lenni Istennel! Jézus arra biztatja övét több ízben, több összefüggésben, hogy merjenek kérni. Bátran és nagy horderejű dolgokban. Mármint az élet egészét átfogó, nagy jelentőségű és meghatározó dolgokban. Meg kicsikben is. Jelentéktelenekben is. Nem nevet ki érte. Mert Istennek minden apróság, porszem és minden sziklanagyságú bánat, öröm, kérés, érzélem, kétség stb. fontos. Mert az is belőlem fakad, és neki én, te vagyunk a fontosak szüntelenül.

Péntek

Nagy az Úr Izráel határán túl is! Mal 1,5b (Mk 7,27-28; Lk 22,14-20; Jn 7,53-8,11) Nemrég egy kínai protestáns lelkész előadása töltött el igazi ámulattal, mikor Budapesten járva elmondta: Kínában hatvanmillió protestáns és mintegy tízmillió katolikus hívó él, s 1980 óta naponta (!) három-négy új gyülekezetet jegyeznek be. Jelenleg körülbelül negyvenezer egyházközségben hirdetik az evangéliumot. Nagy az Úr – Izrael határán túl is!

Szombat

A tanítványok felébresztették Jézust, és így szóltak hozzá: „Mester, nem törődsz azzal, hogy elveszünk?” Ő pedig felkelt, ráparancsolt a szélre, és azt mondta a tengernék: „Hallgass el, némulj meg!” És elállt a vihar, és nagy csendesség lett. Mk 4,38b-39 (Zsolt 116,3-4; Jel 19,4-9; Jn 8,12-20) Csupa dinamizmus ez a történet, és Jézus látszólagos passzivitása is az elbeszélés végén elhangzó súlyos kérdések (Miért félték ennyire, miért nincs hitetek?) őszinte megválaszolásához szükséges előzmény. Nem kérdezzük-e mi is: „Mester, hát nem törődsz velem ebben az én léket kapott kis hajómban? Hát nem látod, hogy mindjárt elsüllydek?” Látja. Törődik veled(!). Miért félnék? Csak a tengert, a szelet, a vihart látjuk, annak Teremtőjét, Urát – Urunkat – miért nem?!
■ KÖHÁTI DOROTTYA

A pénteki és a szombati napra kijelölt igehelyek egyike az Útmutatóban hibásan jelent meg; a Napról napra rovatban a megfelelőket közöljük a német eredeti alapján.

VASÁRNAPTÓL VASÁRNAPIG

Ajánló a rádió és a televízió műsoraiból július 30-tól augusztus 6-ig

VASÁRNAP	HÉTFŐ	KEDD	SZERDA
<p>5.25 / mtv és m2 A Hajnali gondolatok mai adásában Blázy Árpád evangélikus lelkészt hallhatjuk.</p> <p>6.55 / Duna Tv Atlantisz legendája (amerikai mese, 2002) (54')</p> <p>10.04 / Kossuth rádió Istentisztelet közvetítése Hatvanból, az evangélikus templomból Igét hirdet Fatalin Helga lelkész. (56')</p> <p>12.05 / Duna Tv Élő egyház (26')</p> <p>20.00 / PAX Mi a helyzet a vallással? (50')</p> <p>Stúdióbeszélgetés</p> <p>21.00 / Kossuth rádió Közvetítés a debreceni Csokonai Színházról. Szabó Magda Kiált, város! című drámája</p>	<p>11.45 / mtv Sokszínű vallás (15')</p> <p>13.30 / Kossuth rádió Erős vár a mi Istenünk! Egyházunk rádiós félórájában a Szélerőszáról készített beszámoló hallhatjuk.</p> <p>15.05 / PAX Molnár Mária nyomdokain (ZMC – 23')</p> <p>18.00 / PAX Új szív testben és lélekben (86')</p> <p>21.00 / PAX (premier) Vámos Miklós Bódis Krisztával beszélget (74')</p> <p>22.55 / m2 Századfordító magyarok Czóbel Béla (1883-1976) (52')</p> <p>23.15 / mtv A pityergő teve története (mongol-német film, 2003) (87')</p>	<p>8.10 / Duna Tv Isten kezében (ism.) (26')</p> <p>13.25 / m2 Az utca embere (amerikai film, 1941) (122')</p> <p>13.30 / Kossuth rádió Tanúim lesztek. A római katolikus egyház félórása</p> <p>15.00 / PAX Tíz emberöltő ünnepe (ZMC – 25')</p> <p>16.20 / mtv Maradj velünk Találkozás Jézussal (20')</p> <p>21.05 / Kossuth rádió Mesélő krónikák Királykoronázások (30')</p> <p>23.00 / PAX Menedék. Horváth Szilveszterrel a szenvedélyekről. Téma: a vásárlási kényszer (60')</p>	<p>11.20 / Kossuth rádió Beszélni nehéz! (15')</p> <p>13.30 / Kossuth rádió „Te benned bíztunk eleitől fogva...” A református egyház félórása</p> <p>16.25 / mtv Református ifjúsági műsor (5')</p> <p>16.30 / mtv Mai hitvallások. Látogatóban dr. Csepregi Gyulánál (30')</p> <p>16.25 / Duna II. Autonómia Magyarország kincsei – Templomok. Református templom – Kovács-hida (magyar ismeretterjesztő sorozat, 2003) (4')</p> <p>20.05 / mtv A Noszty fiú esete Tóth Marival (magyar film, 1960) (96')</p> <p>22.00 / Civil rádió Evangélikus félóra Lackner Eszter vezetésével</p>
CSÜTÖRTÖK	PÉNTEK	SZOMBAT	VASÁRNAP
<p>8.10 / Duna Tv Élő egyház (26')</p> <p>13.20 / RTL Klub Monte Christo grófia (francia-olasz kalandfilm, 1961) 2/1. rész (90')</p> <p>18.45 / Duna II. Autonómia Pethő Intézet Új-Zélandon (magyar dokumentumfilm-sorozat) (11')</p> <p>20.00 / PAX Mit ér az ember, ha tévés? Cselényi László, a Duna Tv elnöke (40')</p> <p>21.55 / Duna Tv Drága Klaudia (ausztrál játékfilm, 1998) (92')</p> <p>1.50 / m2 A Mester és Margarita (lengyel tévéfilmsorozat, 1998) 4/1. rész (101')</p>	<p>10.40 / PAX Stefan Weiser hangversenye (ZMC – 34')</p> <p>13.14 / Bartók rádió VIII. zsidó nyári fesztivál, 2005 Kántorok hangversenye (44')</p> <p>18.40 / PAX Evangéliumot minden otthonba! (dokumentumfilm) (50')</p> <p>21.00 / m2 Mozart-év 8/6. rész (27')</p> <p>21.10 / Filmmúzeum Félálom (színes magyar játékfilm, 1990) (86')</p> <p>21.50 / PAX Istentisztelet (ZMC – 59')</p> <p>1.15 / m2 A Mester és Margarita (lengyel tévéfilmsorozat, 1998) 4/2. rész (95')</p>	<p>6.03 / Petőfi rádió Pax rádió Hit, hivatás, hitvallás Molnár László operatőrrel Harsányi Ildikó beszélget (27')</p> <p>7.00 / Rádió C (FM 88,8) Evangélikus félóra Csapó Krisztián vezetésével</p> <p>9.00 / PAX Kire hallgatsz? (dokumentumfilm) (37')</p> <p>12.05 / mtv A Trianon-szindróma 5/1. rész (25')</p> <p>12.05 / Duna Tv Isten kezében Ezer székely lány napja (26')</p> <p>20.30 / Duna II. Autonómia Népszerű Istentől, népszerű ember-től (magyar dokumentumfilm, 2004) (54')</p>	<p>8.25 / Kossuth rádió Édes anyanyelvünk (5')</p> <p>11.20 / m2 Mai hitvallások. Látogatóban dr. Csepregi Gyulánál (30')</p> <p>12.05 / Duna Tv Élő egyház (26')</p> <p>14.15 / m2 II. Szilveszter, a tudós pápa 2/2. rész (36')</p> <p>15.00 / mtv Örömhír. Képes beszámoló a Szélerőszár országos evangélikus ifjúsági találkozóról. (30')</p> <p>20.00 / Duna Tv A szemközti ablak (olasz játékfilm, 2003) (103')</p> <p>21.00 / PAX (premier) Mesterkurzus Dr. Csernus Imre: Egészséges egyén, beteg társadalom (65')</p>

Evangélikus Élet

A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ HETILAPJA

E-mail: evelet@lutheran.hu
EvÉlet on-line: www.evelet.hu
Hirdetésfelvétel: hirdetes@evelet.hu

Szerkesztőség: 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 1/317-1108; 20/824-5519, fax: 1/486-1195. Szerkesztőségi titkár: Boda Zsuzsa (zsuzsa.boda@lutheran.hu).

Főszerkesztő: T. Pintér Károly (karoly.pinter@lutheran.hu). Olvasószerkesztők: Györi Virág vez. szerk. (virag.gyori@lutheran.hu), Dobszoni Sándor (sador.dobszoni@lutheran.hu). Korrektor: Huszár Mariann (mariann.huszar@lutheran.hu). Tervező-szerkesztő: Nagy Bence (bence.nagy@lutheran.hu). Főmunkatárs: Gazdag Zsuzsanna (zsuzsa.gazdag@lutheran.hu).

Rovatvezetők: Bogdányi Gábor – EvÉlet on-line (gabor.bogdanyi@lutheran.hu), dr. Ecsedi Zsuzsanna – Cantate (ezsu@lutheran.hu), Kende K. Péter – Oratio Oecumenica (peter.kende@lutheran.hu), Köhāti Dorottyó – Új nap – új kegyelem (dora.kohati@lutheran.hu), Véghegyi Antal – A vasárnap igéje (antal.veghelyi@lutheran.hu).

Árusítja a kiadó és a Magyar Posta Rt. (ÜLK) INDEX 25 211, ISSN 0133-1302

Kiadja a Luther Kiadó (kiado@lutheran.hu) 1085 Budapest, Üllői út 24. Tel.: 1/317-5478, 1/486-1228; 20/824-5518, fax: 486-1229. Felelős kiadó: Kende K. Péter (peter.kende@lutheran.hu).

Nyomdai előállítás: Szikra Lapnyomda Rt. Felelős vezető: Máthé Sándor vezérigazgató E-mail: szikra.kervigh@szikralapnyomda.hu

Előfizethető közvetlenül a kiadónál vagy postautalványon. Az előfizetési díj beföldön negyed évre 2145 Ft, fél évre 4290 Ft, egy évre 8580 Ft, szomszédos országba egy évre 29 000 Ft (16 euró), egyéb külföldi országba egy évre 33 800 Ft (135 euró).

Csak a minden hónap 16-ig beérkező lemondásokat tudjuk az azt követő hónap elsejével törölni, ellenkező esetben még egy hónapig jár az újság.

Beküldött kéziratokat nem örzünk meg és nem küldünk vissza. Az adott lapszámba szánt kéziratokat a megelőző hét csütörtökéig kérjük leadni! A hétfő delutáni lapzárta kizárólag a hétfői eseményekkel összefüggő (és a szerkesztőség előzetesen egyeztetett) írások tudjuk figyelembe venni. Az e-mailben küldendő kéziratokat az evelet@lutheran.hu, a hirdeteseket a hirdetes@evelet.hu címre várjuk.